REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL
MUNICIPAL BĂLŢI

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
СОВЕТ
МУНИЦИПИЯ БЭЛЦЬ

DECIZIA
РЕШЕНИЕ
nr. _____

„____”_____2021

Proiect

Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare
social-economică a municipiului Bălţi pentru anii 2021-2025

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) lit. p) al Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 4 alin. (2) lit. f) al Legii nr. 435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, și în temeiul deciziei Consiliului municipal Bălţi nr. 1/3 din 23.02.2021 ,,Cu privire la inițierea procedurilor de consultăre publică la proiectul Deciziei Consiliului municipal Bălţi „Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare social-economică a municipiului Bălţi pentru anii 2021-2025”’’, -

Consiliul Municipal Bălţi DECIDE:

1. Se aprobă Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălţi pentru anii 2021-2025, conform anexei.
2. Primarul municipiului Bălți:
   2.1. Să prezinte anual Consiliului municipal Bălţi informaţia privind rezultatele obţinute în realizarea Strategiei de dezvoltare social-economică a municipiului Bălţi pentru anii 2021-2025;
   2.2. Să actualizeze anual, la necesitate, Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălţi pentru anii 2021-2025.
3. Controlul asupra executării prezentei Decizii se pune în sarcina comisiilor consultative de specialitate: pentru activităţi economico-financiare; pentru gospodărie municipală, administrarea bunurilor şi protecţia mediului; pentru colaborare cu alte autorităţi, înfrăţire, turism, culte şi alte activităţi social-culturale; pentru drept şi disciplină; pentru educaţie, protecţie socială şi sănătate publică.

Preşedintele şedinţei a ___
ordinară a Consiliului mun. Bălţi

Contrasemnează:
Secretar al Consiliului municipal Bălţi **Irina SERDIUC**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIAL-ECONOMICĂ A MUNICIPIULUI BĂLŢI 2021-2025

1. Introducere și rezumat executiv

1.1. Fișa de rezumat PSM

Strategia de Dezvoltare Social-Economică (în continuare SDSE) a municipiului Bălți pentru anii 2021–2025 a fost elaborată cu scopul de a orienta și impulsiona transformările pozitive din viața comunităţii, de a ghida efortul autorităţilor locale, sectorului asociativ, sectorului economic şi al cetăţenilor în vederea soluţionării problemelor comunitare.

Strategia de Dezvoltare Social-Economică a municipiului Bălţi este un document de referinţă care conţine aspecte de management, viziunea şi obiectivele strategice de dezvoltare, facilitînd luarea deciziilor importante în toate domeniile de activitate. Lipsa viziunii și a planificării strategice are ca rezultat o activitate administrativă cu eficiență scăzută, cu mari risipe de resurse materiale și umane.

Acest document reprezintă o redactare actualizată a planului de acțiuni al Strategia de Dezvoltare Social-Economică a municipiului Bălţi pentru perioada 2016-2019, aprobată prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 17/2 din 07.12.2015.

SDSE constituie cadrul în care se va realiza dezvoltarea integrată şi armonioasă a municipiului, iar calitatea vieţii locuitorilor se va ameliora pe parcursul implementării. Acest cadru serveşte atât intereselor private, cât şi celor publice, datorită menţinerii şi îmbunătățirii elementelor de ordin economic, social şi de mediu de care cetăţenii şi agenții economici au nevoie pentru a prospera pe termen lung. În acest sens Strategia pune în valoare punctele forte ale municipiului și se bazează pe potențialul socio-uman, dezvoltarea economiei locale, serviciilor publice, instituțiilor, infrastructurii sociale și de afaceri precum și pe capacitatea autorităților publice locale și structurilor societății civile privind asumarea responsabilității pentru procesul de dezvoltare locală.

Scopul Strategiei de dezvoltare socio-economică a municipiului Bălți este de a

determina direcțiile strategice de dezvoltare, dinamica şi profunzimea acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în managementul localității, de a utiliza cât mai eficient resursele financiare, de a promova localitatea (aspecte unice, irepetabile, competitive), de atragere a surselor externe de finanțare (buget de stat, investiții străine, donații, granturi) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

Strategia de Dezvoltare Social-Economică reprezintă un document complex, realizat în cadrul *Programului Comunitatea Mea*, implementat de *IREX* și finanțat de *Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)*. Conținutul acestui material ține de responsabilitatea GLPS și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Procesul strategic participativ a fost asigurat prin implicarea activă a factorilor locali interesaţi şi a comunităţii, prin organizarea focus-grupurilor și coordonat la nivel local de Grupul de lucru pentru Planificare Strategică (în continuare GLPS), care a fost constitut prin Dispoziția primarului nr. 48 din 18.03.2021.

În final, se urmărește realizarea unei dezvoltări armonioase, prin atingerea obiectivului de coeziune economică şi socială, asigurarea premiselor necesare poziţionării municipiului Bălţi printre localităţile dezvoltate din punct de vedere economic şi asigurarea bunăstării cetăţenilor prin promovarea valorilor culturale şi creşterea calităţii vieţii.

Beneficiari ai Strategiei sunt locuitorii municipiului, APL, societatea civilă, instituțiile educaționale și medicale, mediul de afaceri, tinerii, persoanele în etate, precum și toate persoanele interesate în dezvoltarea durabilă a municipiului.

Principiile care stau la baza elaborării documentului sunt:

- promovarea unei guvernări locale eficiente și responsabile
- promovarea unui proces decizional participativ
- promovarea principiilor dezvoltării durabile la nivel local

1.2. Contextul național și regional

Strategia reprezintă un document complex, care are la bază documentele de programare:

- **Locală:** (Strategia de Dezvoltare Durabilă a municipiului Bălţi pentru perioada 2016-2019, Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălţi pentru anii 2020-2022)
- **Regională:** (Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020, Planul Operațional Regional Nord 2017-2020 și Programele Regionale Sectoriale ;
- **Națională:** (Strategia națională de dezvoltare ”Moldova 2030”, Strategii sectoriale de dezvoltare).

2. Introducere în planificarea strategică

2.1. Dezvoltarea metodologiei de pregătire a planului strategic

Acest document a fost elaborat cu scopul de a dezvolta capacitatea de formulare și implementare a politicilor publice pentru dezvoltare comunitară, socială şi economică la nivelul municipiului Bălți, prin intermediul implementării unui proces participativ de planificare strategică.

Documentul de față este formulat în urma desfăşurării de analize specifice şi a procesului de consultare a factorilor locali interesaţi şi a comunităţii, prin organizarea focus-grupurilor, care să includă generarea de scenarii de dezvoltare a localității şi stabilirea unor priorităţi de intervenţie sectoriale, aliniate problemelor, necesităţilor şi constrîngerilor identificate la nivel local.

Pentru ca Strategia să producă transformarea, plecând de la stadiul actual și ajungând acolo unde ne-am imaginat a fost elaborat:

► **Diagnosticul teritoriului**, bazat pe datele existente şi realizat cu implicarea părților

interesate (APL, mediul de afaceri, societatea civilă, mediul academic) și a responsabililor pe domenii.

► **Analiza SWOT** - instrument de analiză a potenţialului de dezvoltare a municipiului, care ajută la identificarea punctelor tari şi slabe şi se pot examina oportunitățile și riscurile posibile rezultate din diagnosticul teritoriului.

► **Strategia propriu-zisă** conţine *viziunea*, misiunea, *direcţiile strategice* şi *obiectivele specifice* de dezvoltare ale municipiului și Planul de acţiuni 2021 – 2025

- ***Viziunea*** – concretă şi concisă, care conţine doar acele elemente posibil de realizat avându-se în vedere resursele umane, materiale şi financiare identificate sau posibil de atras pentru dezvoltare

- ***Obiectivele strategice*** de dezvoltare ale comunității, cu prioritățţi, măsuri și ținte bine definite și cuantificabile

- ***Planul de acțiuni*** pentru anii 2021-2025 cuprinde totalitatea acțiunilor/măsurilor orientate spre atingerea obiectivelor strategice, cu indicarea: costului estimativ, perioadei de implementare, responsabililor pentru realizarea acțiunilor, potențialelor surse de finanțare, precum și a indicatorilor de monitorizare și a rezultatelor așteptate după implementarea fiecărei acțiuni/măsuri.

► Dezvoltarea unui **portofoliu de proiecte** la strategie prioritare, într-o abordare integrată și coerentă, inclusiv indicarea surselor potențiale de finanțare.

► Sistemul de **evaluare** şi **monitorizare** a implementării strategiei.

În acelaşi context, metodologia de elaborare a asigurat caracterul participativ şi transparent al acestui document prin workshop-uri, focus grupuri, consultări publice în fazele esenţiale de elaborare, pentru exprimarea nevoilor şi aspiraţiilor tuturor categoriilor sociale.

În scopul identificării unor oportunități noi și soluții clare pentru problemele posibile, precum și pentru a asigura accesul populaţiei la servicii calitative şi accesibile, în anul 2023 va avea loc actualizarea Strategiei de Dezvoltare Social-Economică a municipiului Bălți, odată cu elaborarea Planului de acțiuni 2023-2025.

Planul de acțiuni 2023-2025 v-a servi drept bază pentru elaborarea planurilor anuale de activități la nivelul Consiliului Municipal Bălți.

2.2. Cadrul juridic și instituțional privind dezvoltarea comunitară

Strategia de Dezvoltare Social-Economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025 reprezintă un document de planificare strategică integrată la nivel local, un mijloc esențial pentru factorii de decizie, pentru părțile interesate și, nu în ultimul rând, pentru cetățeni, unde sunt identificate cele mai bune soluții pentru creșterea calității vieții prin asigurarea unui mediu sănătos pentru o dezvoltare durabilă pe termen mediu și lung în comunitate.

Aceasta a fost elaborată cu suportul Grupului de Lucru pentru Planificare Strategică (constituit prin Dispoziția primarului mun. Bălți nr. 48 din 18.03.2021) cu asistența tehnică și metodologică din partea consultanților Institutului de Dezvoltare Urbană, în cadrul Programului Comunitatea Mea implementat de IREX și finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea GLPS și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

1. ANALIZA DIAGNOSTIC

SCURT ISTORIC

Pentru oraşul Bălți, numărătoarea anilor începe acum 595 de ani, în 1421 (conform altei ipoteze, prima atestare datează din 1620), pe malul Răutului, în locul unde se varsă rîul Răuţel.

Legenda apariţiei oraşului este legată de numele principesei Ringala de Mazovia, soţia Voievodului Moldovei Alexandru cel Bun, de la care a primit în dar tîrgul Siret şi moşia Voloveţ. Atunci începe viaţa pe malul Răutului, se ridică o bisericuţă de lemn, se construiesc case, se naşte localitatea Bălţi.

În primul deceniu al sec. XIX, or. Bălţi devine centru judeţean al judeţului Iaşi al guberniei Basarabia, parte a Imperiului Rus, centru de export al cerealelor şi iarmaroc de vite mari cornute. Aici sînt aduse herghelii mari de cai din toate colţurile Basarabiei pentru comerţul cu negustorii veniţi de peste hotare.

Transformarea oraşului în centru comercial de la nordul guberniei basarabene a devenit posibilă datorită amplasării geografice la răscrucea drumurilor ce leagă Odesa, Chişinăul, Benderul şi Izmailul cu Soroca, Hotin, Moghiliov-Podolsk. În două-trei zile de iarmaroc, negustorii reuşeau să cumpere pînă la 20 de mii de vite: cai, vaci, oi.

Deja la sfîrşitul sec. XIX importanţa oraşului creşte, datorită căii ferate, a cărei construcţie finalizează în 1894. Liniile ferate legau or. Bălţi de Ungheni şi Chişinău, de Rîbniţa şi Ocniţa.

Către începutul sec. XX, oraşul devine un centru industrial cu un nivel înalt al comerţului, cu multiple fabrici şi uzine.

RESURSE NATURALE

Municipul Bălţi este situat pe malurile rîurilor Răut şi Răuţel. Rîul Răut traversează localitatea de la nord-est spre sud-vest și râul Răuțel – de la sud-est la nord-vest, cu o lungime totală de 17 km. Prin municipul Bălţi curg de asemenea și râuri Copaceanca, Flămîndă – afluenții râului Răut. Toate râurile fac parte din bazinul Nistrului.

Inundațiile recursive râurilor Raut și Răuțel a condus la necesitatea de a schimba direcția și adâncimea patului râului în localitate, prin crearea lacurilor artificiale, canalului de canotaj și zonelor de odihnă.

Pe teritoriul municipiului Bălți predomină solurile cernoziomice tipice moderat humifere. În partea dreaptă a Răutului, în cartierul Slobozia, se întâlnesc cernoziomurile tipice slab humifere. Acestea sunt cernoziomurile cele mai fertile.

Teritoriul municipiului este amplasat într-o zonă cu seismicitate de 7 grade pe scara Richiter.

Clima este temperat continentală ca în restul ţării, cu o mare amplitudine anuală a temperaturii aerului: vara toridă şi iarnă relativ caldă; cu o cantitate mică de precipitaţii, preponderent în timpul verii.

Vântul de regulă are direcţia nord-est şi sud-est cu viteza 2–5 m/s.

Cantitatea anuală de precipitaţii este de 450–550 mm.

Resursele acvatice ale municipiului sunt formate din 2 râuri Răut și Răuțel, care intersectează localitatea pe o lungime de 17 km, două râulețe Copăceanca și Flămânda, afluenți ai râului Răut și 7 lacuri.

ELEMENTE DE BRAND ALE MUNICIPIULUI

Scutul dungat de 12 piese de argint şi albastru, simbolizează prin procedeul armelor grăitoare denumirea oraşului, care reprezintă "întindere de apă stătătoare, de obicei nu prea adîncă, avînd o vegetaţie şi o faună acvatică specifică". Culoarea argintului simbolizeazâ smalţul apei, iar albastrul, culoarea cerului-reflectat în oglinda apei. Pe scut apare imaginea arcaşului îmbrăcat în straie şi armura arcaşului din armata moldovenească din timpul lui Ştefan cel Mare. Coroana murală de argint cu şapte turnuri semnifică statutul de municipiu vechi pe care îl are oraşul Bălţi. Numărul turnurilor demonstrează importanţa localităţii. Suportul stemei îl constituie doi cai de argint afrontaţi. Sub scut-panglica cu deviza în limba latină «CEDANT ARMA TOGAE» ("Armele să cedeze locul togii").

„Basarabia Nord" S.A., fondată în anul 1944, este o întreprindere de prelucrare a cărnii și producerea a peste 200 de varietăți de produse și unul dintre cei mai mari producători de mezeluri din Republica Moldova.

„Barza Albă" S.A., fondată în anul 1944, este una din cele mai mari companii producătoare de divin și brandy din Republica Moldova și a devenit întruchiparea unor tradiții vinicole bogate a Republicii Moldova.

„Incomlac" S.A., fondată în anul 1958, este una dintre cele mai mari întreprinderi din industria produselor lactate din Republica Moldova, care oferă peste 100 sortimente de produse lactate fabricate.

„Floarea soarelui" S.A., fondată în anul 1922, este cel mai mare productor al uleiului vegetal din Republica Moldova. Circa 80 % din producţia întreprinderii este exportată în circa 25 de ţări ale lumii.

„Knauf-gips" SRL, fondată în anul 1957, este o întreprindere moldo-germană specializată în producerea de beton, cărămizi, materiale cu umplutură poroase, amestecuri pentru tencuială uscată și pe bază de ghips, plăci de ipsos. Circa 80 % din producţia întreprinderii este comercializate pe piețele externe.

„Beermaster" S.A. fondată în anul 1906, este o întreprindere moldo-cehă specializată producerea de bere și băuturi răcoritoare. În procesul de producere se folosesc ingrediente și materie primă aduse din Germania și Cehia.

1.2. PROFIL SOCIO-DEMOGRAFIC

Conform datelor statistice, numărul populației stabile al municipiului Bălți, la 01.01.2020, constituie 151,8 mii persoane, ceea ce reprezintă 15,58 % din numărul populației la nivel regional și 4,28% din numărul populației la nivel de țară.

Numărul populației prezente al municipiului reprezintă 127,2 mii persoane.

Analiza comparativă a populației stabile și a celei prezente arată o diferență dintre cei doi indicatori - de circa 19,3% pentru anul 2019.

Distribuția în profil teritorial evidențiază o concentrare a numărului de locuitori în mediul urban 96,7%, și 3,3% în mediul rural.

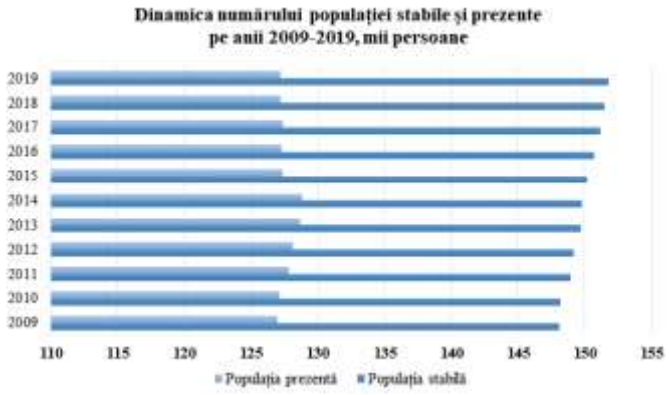

În municipiul Bălți se constată o situație relativ favorabilă a structurii populației după principalele grupe de vârstă, populației în vârsta aptă de muncă revenindu-i cca 65,9% din populația totală, în timp ce populația sub vârsta aptă de muncă este reprezentată de o cotă moderat deficitară - de cca 14,8%, cea care a depășit vârsta aptă de muncă fiind puțin excedentară, deținând o pondere de cca 19,3%.

Situația respectivă scoate în evidență capacitatea înaltă de reproducere a populației și potențialul înalt de muncă și resursele de completare ale acestuia.

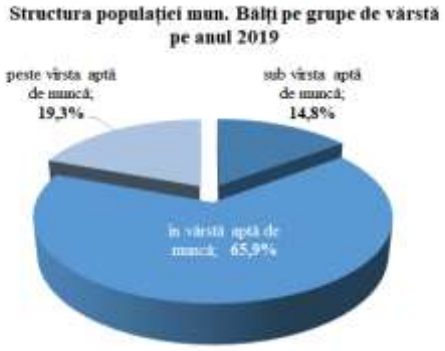

Aspectele favorabile cu privire la capacitatea de reproducere a populației municipiului se constată și la disparitățile existente dintre sexe, unde din numărul total al persoanelor stabile, 45,9% reprezintă bărbați și 54,1 % femei.

Vîrsta medie a populației din mun. Bălți constituie 40,1 ani, în timp ce la nivel de regiune vîrsta medie a populației reprezintă 40,1 ani, iar la nivel de țară este de 38,7 ani

Coeficientul de îmbătrînire a populației municipiului în anul 2019 a constituit 19,2, în timp ce la nivel de regiune reprezintă 21,2, iar la nivel de țară este de 18,4. Pragul limită de îmbătrânire demografică se consideră nivelul de 12%. Atît la nivel de municipiu, cît și la nivel de regiune și țară coeficientul de îmbătrînire este peste limita stabilită, și este în permanentă creștere ceea ce denotă cu regret că predomină un proces de îmbătrînire demografică.

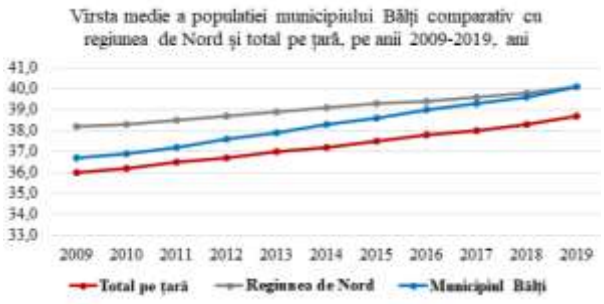

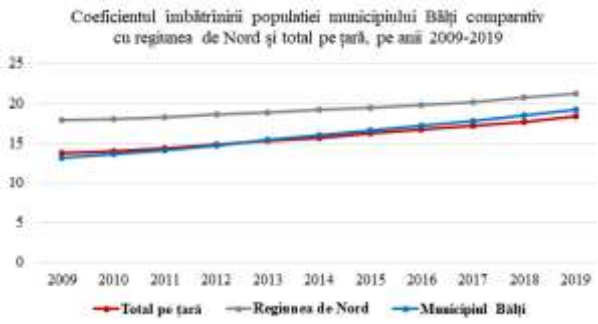

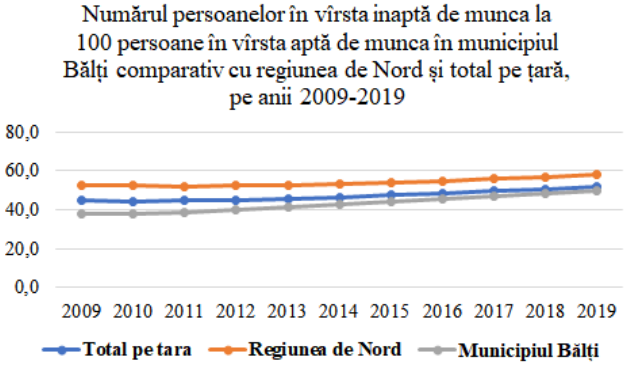

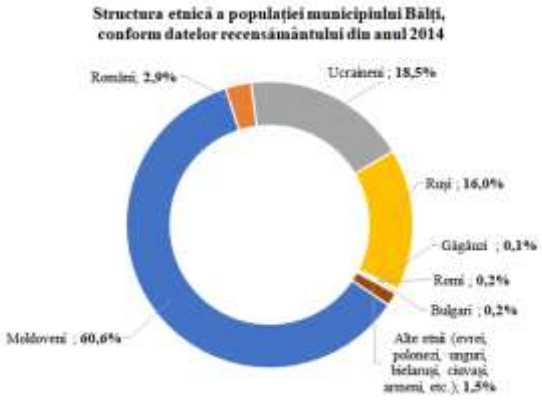

1.3. PROFIL ECONOMIC

MEDIUL DE AFACERI

Municipiul Bălţi, ca al doilea oraş după mărime şi importanţă din RM, reprezintă şi un adevărat pol de creştere la nivel regional.

Activitatea antreprenorială este intensă, iar mediul economic este înalt diversificat.

La situația din 2019, sunt înregistrați 6 806 agenți economici, iar după mărime evidențiază o pondere de 98,5% a ÎMM-urilor și 1,5% a întreprinderilor mari.

În municipiul Bălți își desfășoară activitatea 38,6% din numărul total de întreprinderi la nivel de regiune și 4,7% la nivel de țară.

Partea preponderentă a întreprinderilor sunt în *sfera de comerț* și *industria prelucrătoare*.

Circa 66,7% din cifra de afaceri medie înregistrată pe anii 2017-2019, este generată de către întreprinderile mari și doar 33,3% de către întreprinderile din sectorul ÎMM-urilor.

Sectoarele economice cu cele mai mari cifre de afaceri sunt: *industria prelucratoare*, *comerțul* și *producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat*.

Structura întreprinderilor după mărime în mun. Bălți pe anul 2019, %

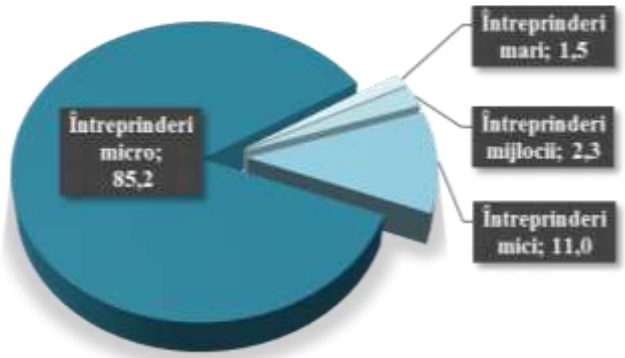

Structura întreprinderilor în mun. Bălți după tipul de activitate pe anul 2019, %

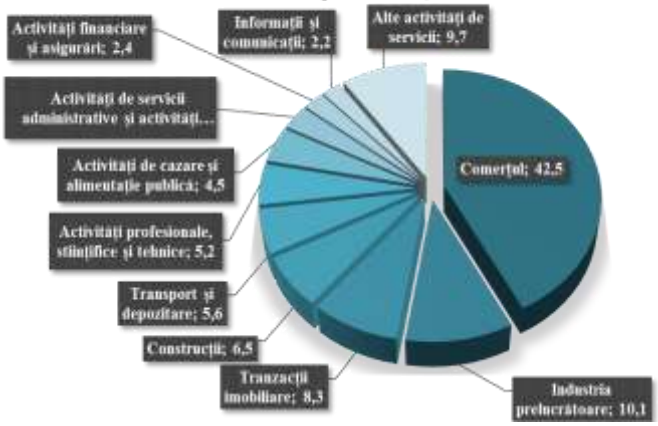

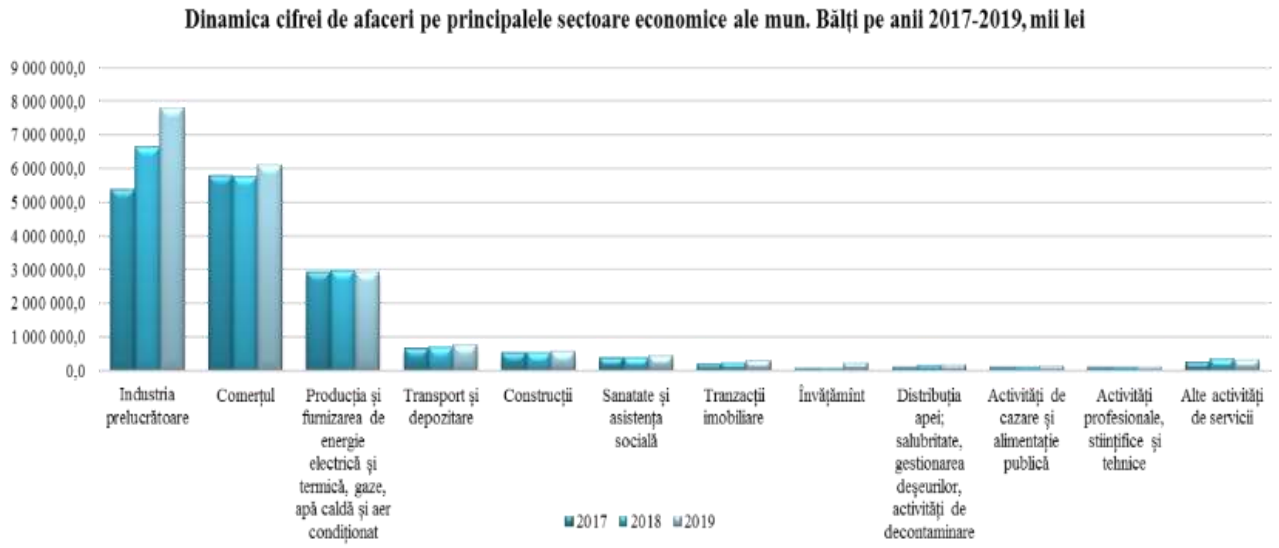

INDUSTRIA

Sectorul industrial este sectorul prioritar al economiei locale, potențialul căruia este asigurat de o serie de întreprinderi de talie națională și mondială, și activitatea PI ,,Răut'' și ZEL „Bălți''.

Circa 85,0% din volumul total al producției industriale fabricate în mun. Bălți, constituie:

- Producția industriei alimentare;
- Fabricarea echipamentelor electrice;
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
- Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat.

COMERŢUL

Municipiul Bălți reprezintă principală piața de desfacere a regiunii de nord, datorită concentrației înalte a numărului populației în teritoriu și infrastructuri comerciale relativ dezvoltate în comparație cu alte localități.

Reţeaua comercială şi de prestări servicii constituie 7 096 de unităţi comerciale, din care, 3 639 cu titlul de persoană juridică, inclusiv: 2 975 – în sfera comerţului cu ridicata şi cu amănuntul; 426 – în sfera de cazare şi alimentaţie publică; 238 – în sfera de prestare a serviciilor.

Pe teritoriul municipiului activează autorizat 10 pieţe comerciale, inclusiv: 6 pieţe mixte; 2 piețe de mărfuri second-hand; o piaţă de mărfuri nealimentare; o piaţă de produse agroalimentare.

EXPORTUL

Volumul de export al companiilor din teritoriu a constituit 7,6 mlrd. lei și a fost asigurat de 82 agenți economici.

Principalele piețe de export sunt: România, Cehia, Italia, Rusia și Elveția.

Circa 90,0% din volumul total al producției industriale exportate de către întreprinderile din mun. Bălți, constituie:

- Fabricarea echipamentelor electrice;
- Producția de piese și accesorii pentru autovehicule;
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
- Industria alimentară.

SECTORUL ECONOMIC ÎN FORMAREA BUGETULUI LOCAL

Conform datelor din anul 2019, printre cei mai mari contribuabili la formarea bugetul local sunt de regulă întreprinderile cu un contingent mare de salariați, și anume cele din sfera de:

- producere a cablajelor electrice pentru industria automotive,
- furnizare a energiei electrice și termice și gazului natural,
- producere a produselor lactate,
- producerea uleiului vegetal,
- producerea materialelor de construcţii;
- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.

	Top 10 exportatori ai mun. Bălți în anul 2019 (2018)	Tabelul 2.
2019 (2018)	**Denumirea întreprinderii**	**Genul de activitate**
1 (1)	ÎCS „Dra Draexlmaier Automotive" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive
2 (2)	ÎCS „GG Cables & Wires EE" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive
3 (5)	„Floarea Soarelui" SA	Producerea uleiului vegetal
4(>20)	ÎM „Electromanufacturing" SRL	Producerea componentelor electronice
5 (3)	ÎCS „Maxmanserv" SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
6 (15)	ÎCS „Cb-Tex" SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
7 (>20)	„Qualit Hub" SRL	Producerea articolelor din piele pentru industria automotive
8 (>20)	ÎCS "Excel Manufacturing" SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
9 (4)	ÎCS "Knauf-Gips" SRL	Producerea materialelor de construcţii
10 (7)	„Anvar-Com" SRL	Achiziționarea și vînzarea producției agricole

	Top 10 Cei mai mari contribuabili la bugetul local în anul 2019 (2018)	
2019 (2018)	**Denumirea întreprinderii**	**Genul de activitate**
1 (1)	ÎCS „Dra Draexlmaier Automotive" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive
2 (2)	ÎCS „GG Cables & Wires EE" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive
3	„Red-Nord Bălți" SA	Distribuția Energiei Electrice
4	„Incomlac" SA	Fabricarea produselor lactate și a brînzeturilor
5	„Cet-Nord" SA	Producția energiei termice de centralele termice
6	„Floarea Soarelui" SA	Producerea uleiurilor vegetale de calitate, șrotului, nutrețurilor pentru animale, păsări și pești.
7	„Bălți-Gaz SRL"	Distribuția combustibilului gazos prin conducte
8	ÎCS „Maxmanserv" SRL	Fabricarea de articole de lenjerie de corp
9	ÎCS „Knauf-Gips" SRL	Fabricarea varului și ipsosului
10	ÎS „Moldelectrica"	Transportul energiei electrice

CAPITALUL UMAN

La situația din 31.12.2019, numărul salariaţilor angajaţi în sectoarele economice ale municipiului a constituit 37 212 persoane.

Cîștigul salarial mediu lunar al unui angajat în mun. Bălți pe anul 2019 a constituit 7 188,9 lei.

Comparativ, salariul mediu lunar al unui angajat în municipiu este mai mic cu 2,3 % decît salariul mediu lunar pe țară, și mai mare cu 21,7% decît salariul mediu lunar pe regiune.

Sectoarele economice cu cel mai mare număr al populației angajate sunt *industria prelucrătoare* și *sfera comerț*.

Pe anii 2017-2019, numărul salariaţilor angajaţi în sectoarele economice și cîștigul salarial mediu lunar al unui angajat, au fost în creștere cu 14,5 %, și respectiv 28,1 %.

Productivitatea medie a unui salariat în economia mun. Bălți pe anii 2017-2019 este următoarea:

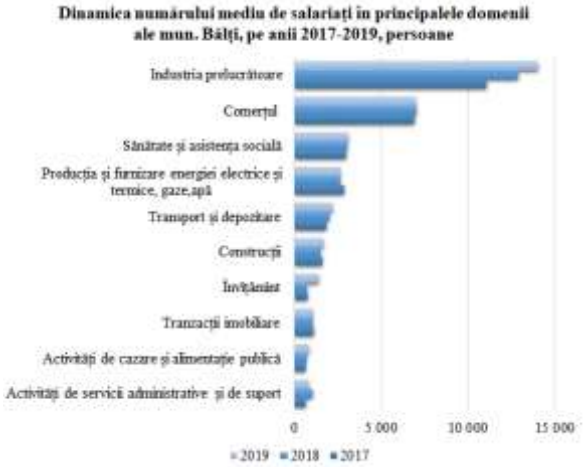

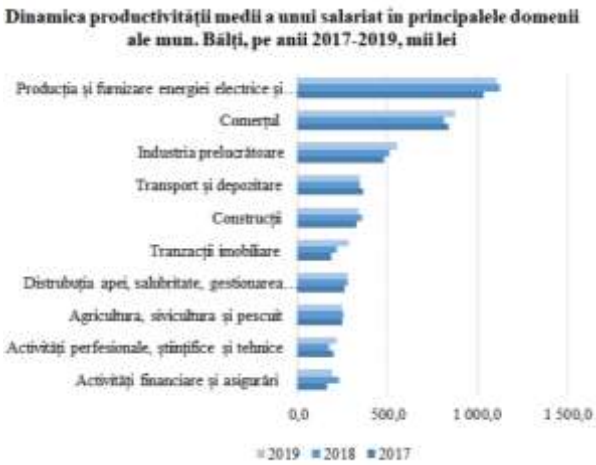

1.4. SFERA SOCIALĂ

ÎNVĂȚĂMÎNTUL

Rețeaua instituțiilor de învățământ din municipiul Bălți cuprinde 35 instituții de învățămînt preșcolare, 12 licee teoretice, 11 gimnazii și 2 școli primare.

Numărul copiilor și elevilor din învăţământul general constituie 21 118 elevi, dintre care, cei mai mulţi sunt înregistraţi în învăţământul preşcolar – 7 016 copii în 265 grupe și învățământul gimnazial – 6 399 elevi în 249 clase.

În ultimii ani se constată o dinamică pozitivă a numărului de elevi în instituțiile de învățământ din municipiu, determinată de creșterea numărului elevilor în toate treptele de învățământ (primar, gimnazial și liceal).

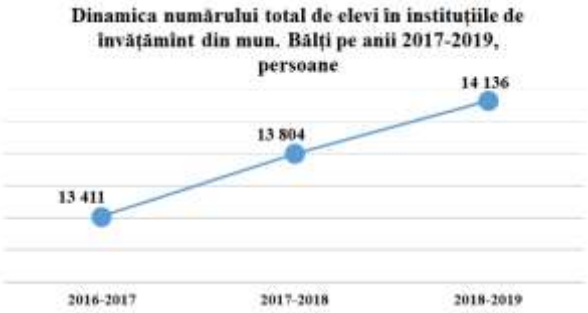

Instituțiile de învățământ din municipiu sunt asigurate cu **1 462** cadre didactice, dintre care, în învățământul preșcolar – **489** cadre didactice, în învățământul primar, gimnazial și liceal – **860** cadre didactice, învățământul extrașcolar – **113** cadre didactice.

Educația școlară este completată și continuată de educația extracuriculară, care se realizează în **15 instituții de învățământ extrașcolar**, care asigură accesul la servicii educaţionale pentru **4 611** copii şi elevi.

În municipiu își desfășoară activitatea 4 școli profesionale, 4 colegii și o instituție de învățămînt superior de stat „Alecu Ruso''.

CULTURA

În mun. Bălţi funcționează 16 instituţii cu profil cultural, cu un număr total de 354 angajaţi, care anual organizează și desfășoară circa 1800 – 2000 de activități culturale.

O atenţie deosebită se acordă tinerei generaţii. În Casele şi Căminele de Cultură activează 101 formaţii artistice de amatori, în care participă 2 226 de persoane.

În cele 3 instituţii de învăţământ artistic extrașcolar în total își fac studiile 962 de copii și activează 97 de profesori.

Valorile patrimoniului monumentalistic este reprezentat de 67 de monumente, dintre care, 43 de importanţă naţională şi 24 de importanţă locală.
Patrimoniul cultural al Muzeului de Istorie şi Etnografie din Bălţi este în continuă dezvoltare. Fondul muzeului a ajuns la 35 606 de obiecte istorice şi etnografice, completate cu picturi, piese de vestimentaţie. În anul 2019, muzeul a fost vizitat în număr de 39 413 de vizitatori.

Colecţia bibliotecii municipale ”E.Coșeriu” Bălți constituie 530 714 de documente, iar numărul total de utilizatori, conform anului 2019, este de 26 266 persoane.

Muncipiul este localitatea unde se mai pot întîlni oameni care păstrează indeletnicirile meşteşugăreşti transmise din generaţie în generaţie. În municipiu sunt înregistrați 96 meşteri populari, iar anual este asigurată participarea la circa 200 tîrguri și expoziţii naționale și internaționale.

În municipiu activează 14 organizaţii etnoculturale. Scopul primordial ale acestora este de a păstra, dezvolta și populariza cultura, obiceiurile, tradițiile și identitatea națională a popoarelor care locuiesc pe teritoriul municipiului.

Activitatea expoziţională este asigurată prin intermediul Pinacotecii „Antioh Cantemir” care prevede organizarea evenimentelor culturale de diferite genuri. În anul 2019 au fost organizate și defășurate 37 de expoziții.

ASISTENȚA ȘI PROTECȚIA SOCIALĂ

În municipiul Bălți, politicele de asistență socială sunt realizate prin intermediul DGASPF a primăriei și a instituțiilor publice din sfera socială (8 centre sociale), iar unul din obiectivele prioritate este susținerea categoriilor social-vulnerabile a populației.

Întru soluţionarea problemelor de ordin social, la nivel local sunt implementate mai multe forme de susținere socială:

Formele de susținere socială	Numărul beneficiarilor în anul 2019	Suma alocată în anul 2019 (mii lei)
Susținerea categoriilor social-vulnerabile a populației în perioda rece a anului (mărimea compensației anuale pe anii 2019-2020 – 500 lei)	1 110 persoane	2 156,5
Plata compensațiilor pentru serviciile de transport pentru unele categorii de persoane cu dizabilităţi	5 758 persoane	4 215,7
Acordara dreptului la călătorie gratuită în transportul electric municipal (troleibuz) pentru pensionarii pentru limită de vîrstă	18 000 persoane	-
Susținerea persoanelor/copiilor cu dizabilităţi cu prilejul sărbătorilor de iarnă, (mărimea alocației unice 500 lei)	1 646 persoane	823,0
Susținerea cuplurilor longevive prin celebrarea jubileului și persoanelor centenare	92 de cupluri longevive și 4 persoane centenare	240,0
Acordarea ajutorului material din fondul de rezervă pentru persoanele defavorizate	475 persoane	945,4

Numărul beneficiarilor de prestații și servicii sociale, a constituit 35,0 mii persoane.

Tipul serviciului	Numărul beneficiarilor pe anul 2019
Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii	**2918** familii – asistae, **423** copii – susținute financiar
Serviciul de grupă Creșă *(a permis menținerea copiilor de vîrstă fragedă, în familia biologică cît și oportunitatea angajării în cîmpul muncii a părinților)*	**26** copii
Implementarea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului	**761** copii
Intituirea formei de protecție tutelă	**367** copii (din 2 596 copii separați de părinți fără supraveghere din partea adulților)
Stabilirea plății indemnizației zilnice pentru copii plasaţi în servicii sociale tutela/curatela, Casa de copii de tip familial, Centrul de plasament temporar pentru copii în situație de risc „Drumul spre casă" care îşi fac studiile în instituțiile de învăţămînt începînd cu clasa a V - a şi pînă la vîrsta de 18 ani	**100** persoane
Serviciul de tip rezidențial	**183** copii

Întru prevenirii și depășirii situațiilor de risc în vederea creșterii și educației copilului în mediul familial, sunt prestate următoarele servii sociale:

Tipul serviciului	Numărul beneficiarilor pe anul 2019
Serviciul social "Asistență personală" *(servicii specializate de asistență și îngrijire, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate)*	73 copii și adulți cu dizabilitate severă
Serviciul social "Locuință protejată" *(în scopul integrării sociale și profesionale în comunitate a persoanelor cu dizabilităţi mintale)*	7 persoane
Servicii de cantină de ajutor social	829 beneficiari
Serviciul social de îngrijire la domiciliu *(prestarea serviciilor complexe acordate de către lucrători sociali, conform planurilor individuale de îngrijire, precum și vizite permanente la domiciliul persoanelor solitare în vîrstă și persoanelor cu dizabilităţi)*	746 persoane
Serviciul social de suport monetar pentru persoanele/familiile defavorizate	83 de familii
Serviciul pentru reabiliare și tratament sanatorial *(acordarea biletelor de reabilitare/recuperare persoane în vîrstă și cu dizabilităţi)*	310 persoane
Serviciul de ortopedie și protezare *(acordarea articolelor protetico-ortopedice și mijloacelor ajutătoare tehnice de mers)*	850 persoane
Serviciul de mediator comunitar *(asigurarea accesului la servicii de medicină, educație, angajare în cîmpul muncii pentru persoanele din categorii social vulnerabile din rîndul romilor)*	150 persoane

SĂNĂTATEA

Sistemul de sănătate al municipiului are ca scop asigurarea sănătăţii întregii societăţi şi a fiecărui locuitor în parte, precum şi prelungirea longevităţii vieţii cetățenilor

Potențialul medical al municipiului este asigurată în mare parte de către instituţiile medicale de stat: **Spitalul Clinic Bălți**, **Centrul Medicilor de familie** şi **Centrul Stomatologic**, precum și cele private: **Centrul medical „Magnific Nord”** și **Centrul de Terapie Laser „Incomed”**.

IMSP Spitalul Clinic Municipal oferă consultanţă de specialitate în Centrul Consultativ cu implicare a 78 medici specialişti. Numărul vizitelor în anul 2019 a constituit 421 426 vizite.

Capacitatea de spitalizare a insitutuției medicale este asigurată de 750 paturi. În anul 2019 în IMSP ,,Spitalul Clinic Bălți” au fost spitalizați 36 908 persoane, iar letalitatea spitalicească în anul 2019 a fost de 1,84.
Durata medie de spitalizare constituie 7,91 zile, iar costul mediu de spitalizare este de 567,6 lei. În **IMSP Spitalul Clinic Municipal** activează 233 medici și 674 personalul medical inferior.

Prestarea serviciilor medicale la nivel de asistenţă medicală primară este asigurată de 6 Centre de Sănătate. În cadrul IMSP **„Centrul Medicilor de Familie municipiul Bălţi”** activează 123 medici de familie şi 170 asistente medicale. Principiul fundamental în asigurarea sănătăţii populaţiei este profilaxia. Numărul vizitelor în anul 2019 a constituit 443 367 vizite.

IMSP Centrul Stomatologic Municipal Bălţi este o instituție o instituţie medico–sanitară publică cu un număr total de 21 colaboratori, care prestează servicii de profilaxie, diagnosticare și tartare a bolilor stomatologice. În anul 2019, instituția publică a înregistrat 29 222 vizite.

Centrul medical „Magnific Nord” și **Centrul de Terapie Laser privat „Incomed”** sunt centre de diagnostic şi tratament private care prestează o gamă largă de servicii medicale.

1.5. DEZVOLTAREA URBANĂ

FONDUL LOCATIV

La 01.01.2020, suprafața totală a fondului locativ al municipiului Bălți este estimată la 3 154,9 mii m², dintre care, 1 882,3 m² mii suprafața locuibilă.

În municipiu sunt înregistrate 48 010 apartamente și case de locuit individuale, dintre care, 35 993 apartamente în blocuri locative și 12 017 case de locuit individuale.

Municipiul dispune de 997 de blocuri locative si case specializate.

În medie, unui locuitor al municipiului i-ar reveni o suprafață totală de 20,8 m², din care 12,4 m² de suprafață locativă.

Dinamica numărului apartamentelor și caselor de locuit individuale în municipiu pe anii 2017-2019, mii unități

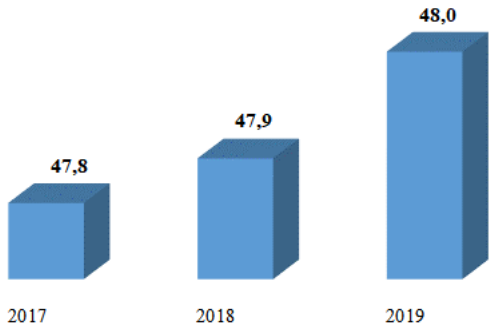

Cu privire la tendințele de majorare a suprafeței locuibile, putem constata o evoluție pozitivă a fondului locativ în municipiu.

Suprafața totală a fondului locativ municipal constituie 989,5 mii m², ce cuprinde 435 blocuri locative cu 21 607 apartamente.

Fondul locativ municipal se află în gestiunea Întreprinderii Municipale ”Gospodăria Locativ-Comunală Bălți”, fondată de către Consiliul municipal.

Dinamica suprafeței totale a fondului locativ al municipiului pe anii 2017-2019, mii m2

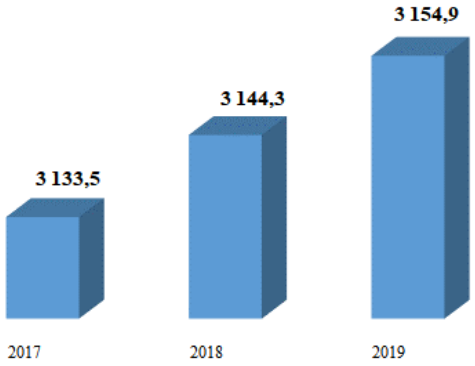

TRANSPORTUL

Transportul publice în municipiul Bălți este asigurat de:

- 40 troleibuze;
- 20 autobuze;
- 80 microbuze;
- 214 maxi-taxi.

Serviciile de transport sunt oferite de 15 întreprinderi private și una municipală (ÎM ,,Direcția troleibuze din mun. Bălți'').

La etapa acutală de dezvoltare a municipiului, una din sarcinele primordiale ale autorității publice locale este asigurarea locuitorilor cu un transport public de pasageri sigur, accesibil, fiabil și ecologic.

Rolul important pe care îl are transportul electric de pasageri în viața municipiului, dictează necesitatea aplicării unor măsuri armonioase, echilibrate şi eficiente în acest domeniu.

În acest sens, autoritatea publică locală, prin intermediul întreprinderii municipale ,,Direcția de Troleibuze din Bălți'', în scopul modernizării transportului electric de pasageri din municipiu și sporirii accesului locuitorilor la un transportul public sigur și ecologic, și-a propus achiziționarea 11 troleibuze noi, cu propulsie autonomă.

INFRASTRUCTURA DRUMURILOR

Lungimea totală a străzilor municipiului constituie 220,7 km.

Suprafața totală a străzilor municipale este de 2 967,3 m2.

Suprafața totală a trotuarilor constituie 621,5 m2, iar lungimea trotuarelor este de 220,7 km.

Nivelul de uzură a drumurilor și podurilor municipiului depășește 80,0%, iar 6 din 11 poduri de care dispune municipiul, se află în stare avariată.

Problema modernizării insfrastructurii drumurilor din municipiu, constă în modul de finanțare a lucrărilor de întreținere și modernizare a drumurilor.

Prin virarea integrală și centralizarea la bugetul de stat a veniturilor din taxa pentru folosirea drumurilor de la mașinile înmatriculate pe teritoriul RM, bugetul municipal este totalmente dependent de suma transferurilor acordate de la bugetul de stat pentru executarea lucrărilor de întreținere și modernizare a drumurilor, volumul anual al transferurilor respective nu acoperă nici minimul necesar al municipiului. Din acest motiv, reparația unei străzi durează perioade de 2-3 ani, iar nivelul de uzură este unul înalt.

ALIMENTAREA CU APĂ

Alimentarea cu apă a municipiului se efectuează din apeductul Soroca-Bălţi şi din patru sonde arteziene. Lungimea totală a sistemului de apeduct constituie 250,1 km.

Întreprinderea municipală Regia "Apă-Canal Bălţi" dispune de 60 de sonde arteziene şi 26 staţii de pompare.

Volumul total al apei realizate în anul 2019 a constituit 4 315 mii m3 și este în creștere .

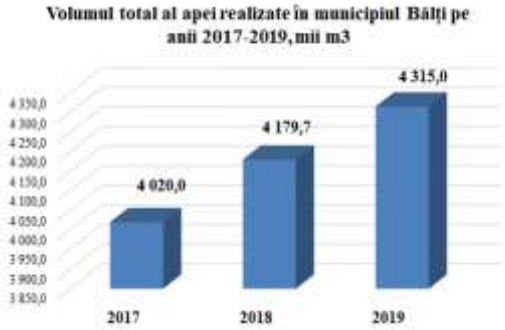

Fondul localtiv al municipiului este conectat la sistemul de apă la nivel de 73,9%.

Uzura medie a sistemului de apă şi canalizare este de 80,0%. Problema principală sunt pierderi de apă (60 %), care este cauzată de uzura rețelelor de aprovizionare cu apă. Din 241,8 km, numai 47 km sunt schimbate la rețele noi din polietilen. Alte rețele sunt uzate. Pentru ameliorarea situației întreprindere are nevoie investiții majore.

ENERGIA ELECTRICĂ ȘI ILUMINATUL STRADAL

Alimentarea cu energie electrică se face prin intermediul întreprinderii de distribuţie ,,Rețelele Electrice de Distribuție Nord" S.A.

Nivelul de asigurare cu energie electrică a locuințelor municipiului reprezintă 100 %.

Volumul energiei electrice furnizate în anul 2019 constituie 22,229,818 mil.kvt/oră și este în permanență creștere.

Rețelele de alimentare cu energia electrică în municipiu este de 95 272 km, dintre care: LEA - 10kV – 94 447 km; LEA - 0,4kV – 370,067 km; LC -10kV –252,714 km; LC - 0,4kV – 202,316 km.

Iluminarea stradală a municipiului este asigurată de către întreprinderea municipală ,,Direcția de Construcții Capitale Comanditar Unic''.

Volumul mediu anual al energiei utilizate pentru iluminarea stradală pe anii 2017-2019, constituie 1 054,8 mii kvt/oră.

Iluminarea stradală se efectuează, în proporţie de 100%, cu un număr total de 7 146 de corpuri de iluminat LED de putere 26w, 38w și 50w.

În ultimii 3 ani, în municipiu au fost instalate 146 de corpuri de iluminat LED.

ENERGIA TERMICĂ

Serviciile de energie termică în municipiul Bălți sunt prestate de către întreprinderea de stat „CET-Nord” S.A. și întreprinderea municipală „Termogaz-Bălți”.

Începând cu anul 2000, energia termică este furnizată doar în scopuri de încălzire, fiind distrusă rețea care asigura locuitorii mun. Bălți cu apă caldă menajeră, astfel că populația a fost nevoită să caute soluții individuale. Anume din aceste considerente, furnizarea agentului termic este limitată la aproximativ 150 zile/an.

Dinamica indicilor de bază a activității furnizorilor de energie termică pe anul 2019 este următoarea:

Denumirea indicatorilor	„CET-NORD” SA	ÎM „Termogaz-Bălți”
Livrarea energiei electrice în rețea, mil. kWh	58,3	-
Livrarea energiei termice, mii Gcal	175,1	9,5
Consumul de gaze naturale, mil. m^3	33,9	-
Consumul de apă, mii m^3	187,7	1,9
Evacuarea apei, mii m^3	31,1	0,3
Volumul deșeurilor menajere utilizate, mii m^3	0,3	0,004

Nivelul furnizării serviciilor de către fondul locativ în mun. Bălți

Indicatorii	Unitatea de măsură	2019
1. Gradul de asigurare cu energie electrică	%	100
2. Gradul de asigurare cu energie termică	%	
3. Gradul de gazificare a fondului locativ din municipiu	%	85
4. Gradul de asigurare cu apă a fondului locativ din municipiu	%	96,8
5. Gradul de asigurare a evacuării apelor uzate	%	80
6. Gradul de asigurare a fondului locativ în domeniul evacuării deşeurilor menajere	%	100

GAZ NATURAL

Alimentarea cu gaz natural al municipiului Bălți este asigurată prin intermediul întreprinderii "Bălți-Gaz" din sistemul SA “Moldovagaz”.

Alimentarea cu energie termică se realizează prin rețeaua de presiune medie, prin intermediul sistemului de alimentare centralizată cu căldură, precum și cu centrale termice autonome pe gaze naturale.

Rețelele de alimentare cu gaz natural în municipiu constituie 416,6 km.

Nivelul de gazificare a fondului locativ al municipiului este de 85%.

Consumul cu gaze naturale în municipiu, conform datelor din anul 2019, constituie 60,015 mil. m3.

Disponibilitatea infrastructurii municipiului

Indicatorii	Unitatea de măsură	2019
Extensia:		
Reţelele de alimentare cu energie electrică, inclusiv: aeriene cablu	 km km	 464,5 455,1
Reţele de termoficare (SA«CET-Nord»)	km	205,7
Reţele gazificare	km	416,64
Reţele de apeduct	km	241,8
Reţele de canalizare	km	152,4
Canalizare pluvială	km	31,2

1.6. POLUAREA ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

Vegetația forestieră a mun. Bălți se extinde pe o suprafață de 802,52 ha, care prezintă circa 9,53 % din suprafața totală.

Resursele funciare suportă o diminuare continuă a calității solurilor și productivității scăzute a terenurilor agricole, avansează eroziunea solului și alunecările de teren.

Volumul sumar al emisiilor în aerul atmosferic este în descreștere, dar totuși, problema poluării aerului rămîne o problemă stringentă pentru municipiu.

Poluarea aerului este cauzată în principal de emisiile provenite de la autovehicule și întreprinderi industriale (emisiile provenite de la cazangeriile mici, arderea deschisă a gunoiului etc.). De asemenea, de la întreprinderile învechite, care nu îndeplinesc standardele sanitare. (performanţa slabă a instalaţiilor de curăţare a prafului gazelor şi alte).

Sursele cele mai importante de poluare sunt: transportul, obiectele industriale, centralele termoelectrice, care elimină cantități mari de substanțe toxice specifice, precum: oxizii de carbon, de azot, bioxidul de sulf, praf.

În aerul atmosferic sunt eliberate următoarele substanţe: substanţe gazoase: oxid de carbon, dioxid de azot, dioxid de sulf; substanţe solide: funingine, praf şi poluanţi specifici emisii de transport: benzo (a)pirenă, formaldehidă.

Cantitatea de poluanți emiși în atmosferă de la toate sursele de poluare staționare din mun. Bălți de la (445 întreprinderi), pe perioada anului 2019 constituie 1 363,954 tone/an. Circa 90% din acestea dispun de 1 573 surse orientate și 2 440 surse neorientate de poluare. Unitățile economice dispun de 162 instalații de epurare (captare).

În ultimii ani, ca urmare a trecerii de la combustibilul lichid la cel gazos, cantitatea

emisiilor toxice în atmosferă este în scădere. În același timp, s-a mărit numărul agenților economici mici, activitatea cărora este slab monitorizată.

În mun. Bălţi sursele cu impact sporit asupra aerului atmosferic sunt: SA „Basarabia-Nord”, SA „Incomlac”, SA „CET-Nord”, ÎM „Termogaz”, ÎCS „Knauf -Gips” SRL, SA „Floarea Soarelui”, SA „Moldagrotehnica, SA „Barza-Albă” şi alte.

În rezultatul misiunilor de control efectuate la întreprinderile mari arată depăşirea concentraţiei maxime admisibile (CMA) pentru principalele substanţe (pentru oxid de carbon, dioxid de azot, dioxid de sulf şi praf), ceea ce indică faptul că întreprinderile lucrează cu echipamente învechite, cu curăţare insuficientă.

Cu toate acestea, în ultimii ani se înregistrează o îmbunătățirii a calității atmosferei din municipiu și se datorează programelor de retehnologizare și modernizare a unor industrii, care duc la înlocuirea echipamentelor învechite şi echipamentor de curăţare a prafului cu echipamente moderne cu o eficienţă ridicată.

În prezent, cea mai urgentă problemă este descărcarea părţii centrale a oraşului, cu retragerea completă a transportului de tranzit şi organizarea de legături suplimentare între entităţile de planificare individuale.

Întrucât clădirile rezidenţiale de pe majoritatea străzilor sunt aproape de carosabile, drumurile afectează calitatea de trai a populaţiei din aceste zone.

În municipiu sunt întreprinse măsuri de evacuare a deșeurilor menagere, dar care nu sunt suficiente pentru a putea o salubrizare adiacentă a orașului. O problemă acută rămîne a fi asigurarea municipiului cu loc specializate de depozitare a deșeurilor.

1.7. SOCIETATEA CIVILĂ

În municipiul Bălţi sunt înregistrate 276 ONG-uri, dintre care, doar 70 conlucrează activ cu administrația publică locală.

Principalele domenii de activitate ale ONG-urilor sunt: domeniul social, educațional și dezvoltarea comunitară.

La nivel local este aprobat Regulamentul cu privire la activitatea de voluntariat pe teritoriul mun. Bălți și Regulamentul cu privire la activitatea consiliului coordonator municipal al asociațiilor obștești.

Se dezvoltă activ organizaţiile de femei şi tineret, centrele municipale pentru adolescenţi şi tineret.

Una din direcţiile de bază în activitatea asociaţiilor obşteşti a fost încheierea memorandumurilor și acordurilor de colaborare.

La moment, între APL Bălți şi ONG-uri sunt încheiate 14 acorduri de colaborare și memorandumuri care au un impact semnificativ asupra antrenării populației locale în activităţi de voluntariat și consolidării eforturilor pentru soluţionarea problemelor existente.

ONG-urile cu care Autoritatea Publică Locală Bălți are încheiate Acorduri de colaborare la situația din 01.01.2020

Societatea Naţională de Cruce Roşie din Moldova
AO «Speranţa»
AO „Tineri pentru dreptul la viaţă”
AO „Societatea Municipală a invalizilor din RM”
AO „Onoarea şi dreptul Femeei Contemporane”
AO „Speranţa terrei”
AO „Camera de Comerţ şi Industrie a RM”
AO „Asociaţia Femeilor de Afaceri din mun. Bălţi”
AO „Fondul de Fotbal pentru Copii și Juniori”
AO „People în Need Moldova”
AO „Centrul Naţional de Prevenire a Abuzului faţă de Copii”
AO „Timpul speranţei”
AO „Respiraţia a Două pentru oamenii în etate şi înactiv din mun. Bălţi”

1.8. PROPRIETATEA MUNICIPALĂ

Teritoriul municipiului Bălţi, inclusiv satele Sadovoe şi Elizaveta, constituie **7 800,6 ha**.

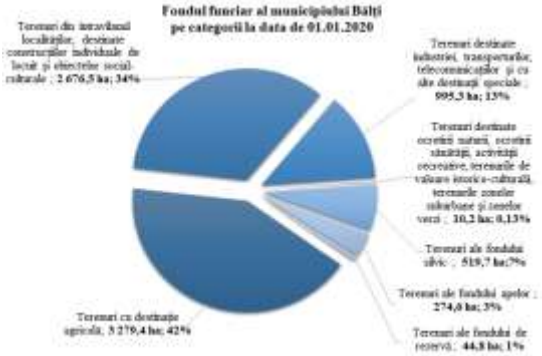

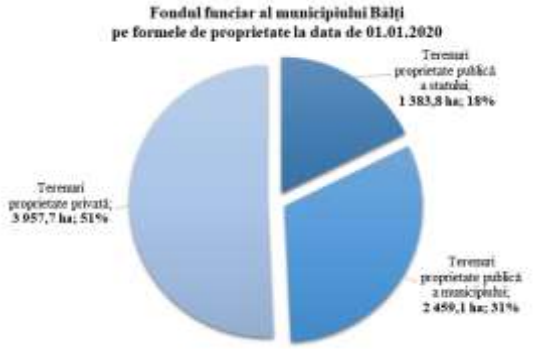

La situaţia din 01.01.2020 se numără **3303 contracte de arendă**, cu suprafaţa totală a terenurilor de 89,11 ha.

Suprafaţa totală acordată în locaţiune şi comodat constituie **24,07 mii m2**.

În registrul proprietăţii municipale se numără aproximativ un million de obiecte. Valoarea proprietăţii municipale la situaţia din 01.01.2020 constituie **3 761,5 mil. lei**.

La situaţia din 01.01.2020 bunurile din proprietate municipală sunt transmise:

- **în gestiunea economică** -12 întreprinderi municipale şi 2 instituţii publice:
- **în administrarea operativă** – 22 instituţii bugetare;
- **în posesiunea şi folosinţa** - SRL „Gloring Inginering", AO "Academia tenisului de masă mun. Bălţi" şi SA „Teleradio - Bălţi" cu 100% de acţiuni a municipiului Bălţi.

La situaţia din 31.12.2019, în Registrul de evidenţă a întreprinderilor municipal a primăriei mun. Bălţi se **numără 23 de întreprinderi municipale**, din care doar **12 întreprinderi municipale** activează.

Lista și genul principal de activitate al întreprinderilor municipale active	
Denumierea întreprinderii	**Genul principal de activitate**
ÎM Regia "Apă Canal Bălţi"	Captarea, tratarea şi distribuţia apei
ÎM "Direcţia de Troleibuze"	Servicii de transport public electric
ÎM "Direcţia Reparaţii şi Construcţii Drumuri Bălţi "	Reparația drumuri, instalarea şi schimbarea semafoarelor, indicatoarelor rutiere, colectarea și transportarea deșeurilor, și alte activități.
ÎM "Gospodăria Locativ Comunală Bălţi"	Utilarea clădirilor
ÎM "Amenajarea Teritoriului şi Spaţii Verzi"	Amenajarea teritoriului
ÎM "Aprovizionare"	Servicii de cantină
ÎM "Asociaţia pieţelor"	Închirierea şi exploatarea bunurilor imobile proprii
ÎM "Termogaz - Bălţi"	Producerea și furnizarea energiei termice
ÎM Hotelul "Bălţi"	Servicii de hotel
ÎM "Direcţia Construcţii Capitale Comandatar Unic"	Activităţi în cadrul arhitecturii, ingineriei și activitatea tehnică, legată cu construcția civilă
ÎM "Biroul arhitectură şi sistematizare"	Activităţi de proiectare, urbanism, inginerie și alte servicii tehnice legate de construcțiile civile
ÎM C.S.L. "Limba Noastră"	Studierea limbilor străine

1.9. TRANSPARENŢA DECIZIONALĂ

Transparența și activitatea necoruptă reprezintă o prioritate principală în activitatea APL Bălți.

Drept rezultat, pe parcursul ultimilor 3 ani APL Bălți este considerată de către experți (IDIS „Viitorul”) ca cea mai transparentă APL din RM.

Toate ședințele Consiliului mun. Bălți sunt transmise online la postul de televiziune local și înregistrate, iar toate actele adoptate, în mod obligatoriu sunt publicate în sursele oficiale atît pe paginile web www.monitoruldebalti.md, cît și pe pagina oficială a primăriei www.balti.md.

Mass-media locală este foarte activă în reflectarea și abordarea problemelor locale.

În cadrul Consiliului municipal își desfășoară activitatea 5 comisii consultative de specialitate. În anul 2019 au avut loc 45 de ședințe ale comisiilor consultative de specialitate, în cadrul cărora au fost examinate 880 de chestiuni incluse în ordinea de zi a ședințelor Consiliului.

În anul 2019, au fost organizate 10 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate 473 de chestiuni și adoptate 352 de decizii.

Problematica deciziilor aprobate de către Consiliul municipal Bălți	**2017**	**2018**	**2019**
Administrarea proprietății municipale	195	159	108
Relații funciare	139	83	55
Probleme administrativ-organizaționale	31	193	52
Politica de planificare bugetară	38	27	26
Fondul locativ și nelocativ	32	33	21
Legalitatea	39	21	19
Învățămînt, tineret și sport	10	10	16
Gospodărie comunală	24	11	12
Asigurarea socială	37	26	11
Ocrotirea sănătății	18	5	8
Arhitectura și construcții	9	11	8
Colaborare	14	3	4
Cultura	1	1	3
Comerț și alimentație publică	4	3	3
Politica investițională		4	3
Politica fiscală	2	2	1
Politica tarifară	0	0	1
Transport	0	3	1
TOTAL	**596**	**450**	**352**

1.10. FINANȚELE PUBLICE

Ca parte integrantă a sistemului bugetar național, bugetele locale îndeplinesc rolul de stabilire, autorizare și gestionare a veniturilor și cheltuielilor anuale pe plan local.

La situația din 31.12.2019, veniturile bugetului municipal au constituit 605 879,3 mii lei, dintre care, partea majoritară în mărime de 68,9% sau 417 507,3 mii lei îi revine transferurilor de la bugetul de stat.

Pe parcursul perioadei 2017-2019, veniturile bugetului municipal sunt în creștere, însă creșterea respectivă este condiționată în cea mai mare parte de majorarea sumei transferurilor de la bugetul de stat cu destinație specială.

Pe perioada respectivă, cheltuielile bugetare au constituit 635 532,3 mii lei, dintre care, 471 611,4 mii lei sau 74,2% din cheltuielile totale le revin cheltuielilor

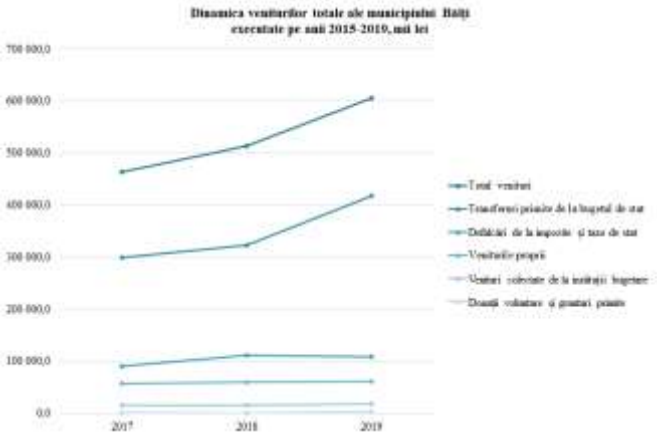

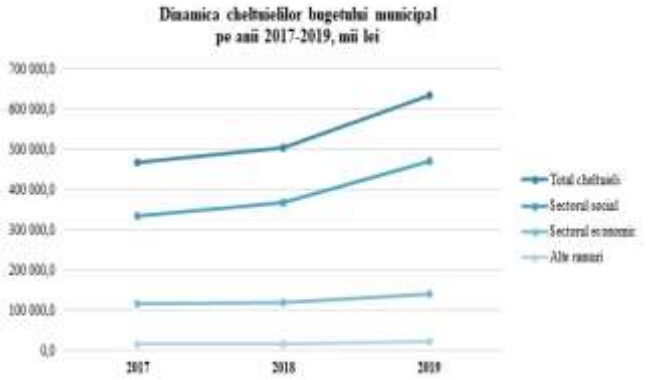

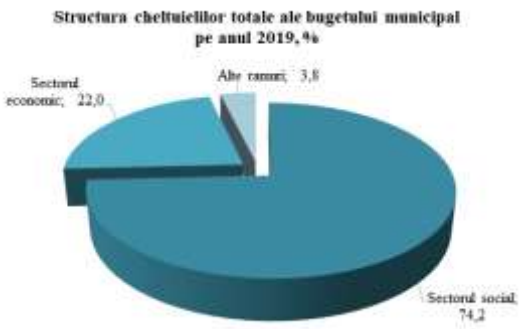

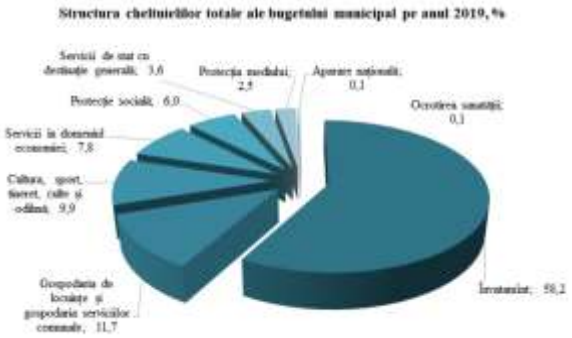

Sursa de acoperire a deficitului bugetului municipal constituie soldul bănesc de la începutul anului și mijloacele din vînzarea și privatizarea bunurilor proprietate municipală, ce corespunde legislației în vigoare (art. 13, alin (2) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2013).

Una din problemele stringente ale bugetului municipal, rămîne a fi nivelul scăzut de mijloace pentru cheltuieli de investiții, ce continuă să afecteze negativ starea mijloacelor fixe din proprietatea municipală.

Pentru reparaţia capitală a clădirilor sferei sociale sunt necesare, în regim de urgenţă, alocarea sumei de **99,9 mil. lei**, inclusiv pentru instituţiile din următoarele domenii:

- învăţămîntul – **29,4 mil. lei**;
- cultură şi sport – **18,8 mil. lei**;
- medico-sanitare – **51,0 mil. lei**;
- asistenţă socială – **0,7 mil. lei**.

Pentru reabilitarea drumurilor și podurilor municipiului sunt necesar cel puțin **2,3 mlrd. lei**, iar pentru reabilitarea doar a porțiunilor de drumuri municipale aflate în stare critică și avariată, necesarul de finanțare este de cel puțin **250,0 mil. lei**.

Pentru soluţionarea problemelor în domeniul alimentării cu apă şi canalizare este necesară suma de **31,5 mil. euro**.

În domeniul întreţinerii fondului locativ sunt necesare lucrări în suma de peste **560,0 mil. lei.**

În domeniul protecţiei mediului înconjurătorsunt necesare investiţii în sumă de **32,0 mil lei** pentru reconstrucţia poligonului municipal de deşeuri.

Domeniul acţiunilor ce ţin de alunecările de teren necesită investiţii în valoare de **23,9 mil. lei** (în preţurile anului 2005). Primordial se cere a fi finalizate lucrările împotriva alunecărilor de teren în microraionul Bălţul Nou. Lucrările respective au fost demarate încă în anul 2006, dar au fost stopate în 2009 din lipsă de finanţare de la bugetul de stat. Costul lucrărilor rămase neexecutate, actualizat în preţuri curente, constituie **10,2 mil. lei**.

În scopul accelerării procesului de gazificare internă a municipiului în anii 2009 - 2010 şi reducerii costurilor de gazificare a locuinţelor, pentru elaborarea documentaţiei de proiect şi deviz pentru conductele de gaze de presiune joasă, din bugetul municipiului au fost alocaţi 0,8 mil lei. Din anul 2011, finanţarea a fost stopată din cauza lipsei de mijloace financiare. Necesarul de fonduri suplimentare pentru bugetul municipiului pentru soluţionarea problemei de gazificare este de **2,7 mil. lei.**

Pentru reutilarea tehnică a cazanelor ÎM „Termogaz-Bălţi" sunt necesare investiţii în sumă de **10,0 mil. euro** sau **220,0 mil. lei**, iar pentru acţiunile orientate spre pregătirea întreprinderii pentru sezonul de toamnă-iarnă, este necesară reutilarea cazanelor şi a reţelelor în sumă totală de **7,6 mil. lei**.

2. ANALIZA SWOT

PROFILUL ECONOMIC	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Prezența Zonei Economice Libere „Bălți'' și Parcului Industrial „Răut", cu potential înalt de atragere a investițiilor	• Infrastructura de afaceri slab dezvoltată (lipsa incubatoarelor de afaceri, parcurilor tehnologice/științifice, centrelor de busines și consulanță).
• Sunt înregistrați 6 806 agenți economici	• Cadrul de reglementare și instituțional imperfect.
• Existența forței de muncă calificată	• Capacitatea redusă a întreprinderilor mici şi mijlocii în crearea noi locuri de muncă
• Economia locală puternic specializată în domenii cu valoare adăugată înaltă și potențial înalt de export	• Insuficiența forței de muncă calificate în conformitate cu cerințele actuale pe piață.
• Prezența în localitate a întreprinderilor străine de talie mondială și întreprinderilor autohtone mari care încă mai servesc ca modele de referinţă pentru economia națională	• Nivelul redus al internaționalizării și promovării pe piețele externe a întreprinderilor locale.
• Activitatea antreprenorială destul de intensă și diversă	• Nivelul redus de inovare și transfer tehnologic în principalele sectoare economice ale municipiului.
• Poziționarea economico-geografică favorabilă și accesibilitatea la infrastructura de transport	• Valoarea redusă a investiţiilor străine, comparativ cu potenţialul existent
• Existenţa unor mari investitori străini specializaţi în producerea sistemelor de cablaj pentru industria auto mondială	• Motivaţia redusă a agenţilor economic de a participa la programe de instruire
• Potenţial industrial ridicat şi o specializare înaltă a întreprinderilor locale în industria alimentară şi a băuturilor	• Pondere redusă a întreprinderilor inovative
• Funcționează 10 piețe autorizate	
• Proximitate de importanţi furnizori de materie primă pentru sectorul industrial alimentar	
Oportunităţi	**Riscuri**
• Prezența instituțiilor de pregătire a cadrelor (5 școli profesionale, 6 colegii și de o instituție de învățământ superior de stat „Alecu Russo") și nivelul înalt al populaţiei cu vîrsta aptă de muncă.	• Migrația spoită a populației active
• Prezența terenurilor de tip „Greenfield" și platformelor investiționale de tip „Brownfield'', inclusiv din proprietatea municipală.	• Înrăutățirea situației ecologice în localitate.
• Calitatea joasă a mediului de afaceri local și nivelul redus de pregătire antreprenorială.	• Creșterea concurenței neloiale.
• APL are încheiate Acorduri de colaborare cu ONG-uri locale, inclusiv cu Camera de Comerț și Industrie a RM și AO „ Asociația Femeilor de Afaceri din municipiul Bălți" și 35 de acorduri de cooperare, inclusiv 10 acorduri de înfrățire cu alte orașe din diverse țări.	• Incapacitatea de îndatorare a bugetului municipal și imposibilitatea de participare în finanțarea programelor, proiectelor sau efectuarea lucrărilor destinate dezvoltării economiei locale.
• Dezvoltarea de parteneriate publice - private	• Reducerea competitivităţii municipiului Bălţi faţă de alte regiuni
• Existenţa Agenţiei de Dezvoltare Regională Nord, cu sediul în or. Bălţi	• Instabilitatea economică şi politică din ţară, şi din regiune
• Existenţa programelor de susţinere a întreprinderilor mici şi mijlocii.	• Instabilitatea politicii bugetar-fiscale pe termen mediu și lung.
	• Creșterea prețurilor la resursele energetice.

PROFILUL DEMOGRAFIC	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Existența unei creșteri permenente a populație înregistrate în municipiu între anii 2009-2019	• Înregistrarea unei scăderi a numărului populației prezente în municipiu între anii 2009-2019
• Menținerea unui vector ascendent al natalității	• Creșterea ritmului de îmbătrânire a populației municipiului
• Ponderea înaltă a populației în vârsta aptă de muncă (cca 65,9% din populația totală)	• Creșterea numărului persoanelor în vîrstă inaptă de muncă
•	• Creșterea numărului persoanelor care pleacă temporar din municipiu pentru studii sau muncă
Oportunități	**Riscuri**
• Poziția economică dominantă a municipiului la nivel regional, reprezintă un factor de atragere a tinerilor din regiune pentru a munici și a se stabili cu un trai permanent în municipiu	• Accentuarea fenomenului de migrație externă, cu precădere a populației tinere
• Implementarea Planului municipal de Acțiuni a sectorului de tineret	• Incertitudinea cu privire încetarea situației epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică
CAPITALUL UMAN	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Existența unei rețele dezvoltate de instituții de învățământ superior și profesional-tehnic ce pregătește tineri specialiști în domenii diverse	• Accentuarea deficitului forței de muncă calificate și îngust specializate
• Creșterea nivelului de remunerare a municii în sectoarele economice ale municipiului	• Prezența unei discrepanțe dintre cererea pentru forță de muncă și oferta de specialiști se observă la de toate nivelurile
• Potențial înalt de muncă	• Reducerea gradului de interes a populației în vederea urmării de cursuri de formare profesională
• Învățământul superior, tehnic și profesional se dezvoltă strategic prin parteneriate cu agenți economici în vederea realizării practicii, prin evenimente de promovare și orientare în carieră sau prin proiecte pilot	• Existența parteneriatelor insuficient dezvoltate între mediul privat și instituțiile de învățământ în vederea adaptării ofertei educaționale la cerințele pieței
Oportunități	**Riscuri**
• Prezența construcțiilor neutilizabile care ar putea fi oferite de către APL Bălți sub formă de locuințe sociale pentru a atrage și menține tinerii speciași de a munci și activa în municipiu.	• Migrația forței de muncă tinere și apte de muncă
• Existența programelor de ghidare în carieră și consiliere	• Instabilitatea social-economică
• Disponibilitata agenților economici de a participa la pregătirea cadrelor	• Modificarea cererii pe piața forței de muncă ca rezultat a situației epidemiologice COVID-19 și imposibilitatea satisfacerii acesteia pe termen mediu și lung

PROFILUL SOCIAL	
ÎNVĂȚĂMÎNTUL	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Rețeaua instituțiilor de învățământ dezvoltată (cea mai mari din regiunea de Nord și una din cele mai mari la nivel național)	• Utilizarea iraţională a spaţiilor nefolosite în procesul de instruire şi educaţie. Degradarea treptată a edificiilor.
• Creșterea permanentă a numărului de elevi pe toate treptele de învățământ, inclusiv creșterea numărului de copii instituționalizați în Instituţiile de Educaţiei Timpurie (IET) și a elevilor înmatriculați în clasa I-a	• Baza tehnico-materială (fațade, rețele inginerești, subsoluri, acoperișuri, terenuri aferente etc.) în unele instituții de învățământ general - moral şi fizic depăşită
• Circa 90% de personal managerial şi didactic calificat şi 95% din personalul didactic deținător de grade didactice	• Numărul redus de instituții de învățământ general totalmente accesibile și adaptate la necesitățile persoanelor cu cerințe educative speciale (CES)
• Poziția a II-a în top-ul republican la concursuri şi olimpiade republicane şi în domeniul artelor şi sportului	• Securitatea redusă a copiilor/elevilor, cadrelor didactice în instituțiile de învățământ
• Creșterea stabilă a procentului de promovabilitate la BAC. Creșterea reușitei și a calității la examenele de absolvire	• Fluctuația și cronicizarea deficitului de personal didactic la unele discipline de studii, ce determină necesitatea stabilirii suprașarjei didactice și încheierea CIM cu CD de vârstă pensionară
• Prezența liceelor în top național în funcție de media de absolvire şi rezultate la testele naționale	• Capacitatea managerială redusă de participare la programe și proiecte de atragere a fondurilor externe
• Funcționarea Universității de Stat ″Alecu Russo″	• Condiții nefavorabile pentru odihna de vară a copiilor de la grădinițe și școli
• Limbile de instruire corespund structurii lingvistice ale orașului	• Dotarea insuficientă a sălilor şi terenurilor sportive, aferente instituţiilor de învăţământ
	• Dotarea deficitară a laboratoarelor școlare
Oportunităţi	**Riscuri**
• Existența programelor de mobilitate pentru elevi, studenți şi profesori şi a parteneriatelor cu diferite școli, colegii și universități europene	• Instabilitatea legislativă și a politicii în domeniul învățământului
• Existenţa parteneriatului educaţional cu familia, comunitatea, asociațiile obștești şi comunitatea locală în vederea responsabilizării acestora în susţinerea şi îmbunătăţirea actului educaţional	• Blocaje în accesarea fondurilor externe
• Reorganizarea structurii Direcției Învățământ Tineret și Sport a primăriei și ajustarea acesteia la Hotărîrea Guvernului RM nr. 404 din 26.06.2015 și specificul local.	• Atitudinea civică pasivă a comunităţii privind dezvoltarea instituţiilor educaţionale
• Preocuparea consecventă a APL Bălți în îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a învățământului și pentru susținerea unor proiecte educaționale și/sau sociale locale, destinate copiilor/elevilor	• Incertitudinea cu privire încetarea situaţiei epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică
• Atragerea investițiilor, în domeniul educațional, prin intermediul proiectelor naționale și internationale	• Migrarea tinerilor specialişti peste hotare sau în alte domenii
• Stabilirea de parteneriate cu instituții similare din alte orașe din republică și de peste hotare	• Motivație scăzută a cadrelor
• Instituirea unor programe de consiliere a copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate	• Scăderea numărului de elevi ca urmare a migrației, scăderii natalității și îmbătrînirii populației
• Dezvoltarea unei baze sportive moderne	•
TINERET ȘI SPORT	

•	•
CULTURA	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Rețeau insitituțiilor cu profil cultural este una dezvoltată și larg diversificată	• Niveul insuficient de dotare și modernizare a insituțiilor de cultură
• În municipiu funcționează 16 instituții cu profil cultural	• Nivelul redus de atractivitate a evenimentelor culturale
• În Casele și Căminele Culturale activează 101 formații artistice de amatori	• Lipsa unei strategii culturale
• Funcționează 3 instituții de învățămînt artistic extrașcolar	• Lipsa unui cinematograf
• Municipiul este multietnic, cu tradiții specifice	• Starea unor obiective din patrimoniul cultural se află în stare degradată
• În municipiu există 67 monumente de valoare istorică națională și internațională	• Slaba valorificare a patrimoniului cultural existent
• Patrimoniul cultural al Muzeului de Istorie şi Etnografie din Bălţi este unul bogat și în continuă dezvoltare	• Bază tehnico-materială slab dezvoltată (costume naționale uzate, instrumente muzicale insuficiente, etc.)
• În municipiu activează colective de artiști populari, meșteșugari și artizanat, sunt înregistrați 96 meșteri populari	• Turismul cultural slab dezvoltat
• Bibliotecile Municipale participă activ la diverse proiecte de extindere a colecţiilor și serviciilor prestate conform tendințelor actuale la accesul de infomație	• Estrade de vară neamenajate
• Existenţa unui ansamblu divers de bunuri cu valoare de patrimoniu cultural mobil şi imobil, de importanţă locală şi naţională	• Starea nesatisfăcătoare a filialelor Bibliotecii E.Coșeriu și fond de carte învechit și insuficient
	• Scăderea numărului de vizitatori în biblioteci și muzee
Oportunităţi	**Riscuri**
• Valorificarea potențialului cultural prin promovarea și dezvoltarea turismului	• Incertitudinea cu privire încetarea situaţiei epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică
• Existența practicii de participare la programe și proiectele transfrontaliere în domeniul culturii	• Instabilitatea în politicile din domeniul culturii la nivel național
• Competiție crescută la nivel național și regional din punct de vedere al resurselor turistice și culturale	• Blocaje în accesarea fondurilor externe
• Existența relațiilor de cooperare stabilite în cadrul acordurilor de înfrățire și colaborare cu orașele din ale țări	• Pregătirea slabă a personalului managerial din domeniul culturii în atragerea fondurilor externe
• Proximitatea vecinătății cu UE	• Fluxul specialiștilor într-un sector mai bine plătit sau peste hotare
• Interes sporit față de patrimonial cultural și natural al municipiului	• Scăderea interesului față de cultură
• Asimilarea de tehnici moderne de management și promovare în domeniul cultural	• Vandalismul și furturile
• Implicarea mediului economic în acțiuni de susținere și sponzorizare	
SĂNĂTATEA	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Municipiul Bălți este principalul furnizor de servicii medicale la nivel regional	• Accentuarea deficitului de specialiști și personal medic calificativ
• Rețeau insitituțiilor în domeniul sănătății – diversificată și extinsă	• Serviciile medicale inaccesibile din punct de vedere al costului pentru unele categoriile de cetățeni
• Se implementează cu succes programele municipale în domeniul sănătății	• Scăderea numărului paturilor în spitale

• Există o tendință generală de creştere a personalului medical	• Dotarea insuficientă a bazei tehnico-materiale a instituțiilor medicale municipale și utilajul și echipamentul medical uzat
• Existența unui spital dedicat pentru copii – Spitalul de Pediatrie – care deserveşte întreaga regiune de nord	• Nemulțumirea pacienților față de condițiile și calitatea tratamentului acordat de către instituțiile medicale publice
Oportunităţi	**Riscuri**
• Promovarea reformei în domeniul sănătății	• Migrarea personalului medical
• Existența relațiilor bune cu proiectele internaţionale perinatologice şi „REPEMOL".	• Incertitudinea cu privire încetarea situaţiei epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică
• Existența relațiilor de conlucrare cu serviciul ”AVIASAN”	• Concurența înaltă între instituții la nivel local şi național în atragerea personalului calificat
• Înregistrarea unei conlucrări active cu organizațiile nonguvernamentale	
ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Diversitatea largă de servicii sociale (APL și ONG)	• Informarea comunității insuficentă despre serviciile sociale existente
• Parteneriate între APL și ONG, organizații de caritate, religioase, agenți economici	• Implicarea slabă a voluntarilor (nevalorificarea potențialului voluntariatului)
• Accesibilitate către servicii (oraș, transport public), amplasare	• Lipsa continuității proiectelor ONG
• Parteneriat cu USARB (Facultatea de Drept și Asistență Socială etc.)	• Suprasolicitarea personalului
• Existența serviciilor gratuite	• Fluctuația mare a cadrelor în instituțiile de profil
• Existenţă agenţilor economici – potenţiali sponsori de prestare a serviciilor sociale	• Lipsa unui sistem informațional unic (Baza de date a beneficiarilor)
• Transparența serviciilor sociale	• Lipsa unei baze de date a experților în domeniul serviciilor sociale
	• Numărul de beneficiari care ies din sistem este foarte mic
	• Accesul limitat al persoanelor cu dizabilităţi în instituţii şi locuri publice
	• Sectorul privat se implică insuficient în acordarea serviciilor sociale
Oportunităţi	**Riscuri**
• Formarea echipelor mobile promte și operative pe diverse categorii de vârstă (0-4 ani; 5-11 ani; 12-18 ani)	• Migraţia personalului
• Schimb de experiență, vizite de studiu, inclusiv peste hotare	• Responsabilizarea redusă a beneficiarilor
• Ghișeu on-line al serviciilor	• Înrăutăţirea situaţiei economice şi scăderea nivelului de trai al populaţiei
• Specializarea pe anumite tipuri de beneficiari	• Condiţii generale de infrastructură incompatibile cu necesităţile specifice al persoanelor în special al celor cu dizabilităţi
• Dezvoltarea antreprenoriatului social și crearea locurilor de muncă protejate	
• Creşterea şi diversificarea serviciilor sociale prestate de ONG.	
• Reorganizarea structurii DGASPF și ajustarea acesteia la HG nr.828 din 20.11.2015 și specificul local	

DEZVOLTARE URBANĂ	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Existența Planului Urbanistic General al municipiului	• Nivelul înalt de depreciere a fondului locativ
• Rețeau fondul locativ dezvoltată și în creștere	• Nivelul înalt de uzură a infrastructuri fizice
• Transportul public electric de pasageri – principalul mijloc de transport al municipiului	• Nivelul redus de dezvoltare a infrastructurii sportive și amenejare a zonelor de agrement și recreere
• Nivelul înalt de concectare a fondului localtiv la principalile utilităţi publice	• Zona centrală a municipiului neatractivă
• Gestionarea sferei gospodăriei-comunale în cea mare parte de către întreprinderile municipale	• Amplasarea nepotrivită a spațiilor comerciale și a panourilor publicitare
• Așezarea spațială internă a municipiului optimală și favorabilă pentru deplasare	• Nivelul redus al eficienței energetice a fondului localtiv și instituțiilor publice
• Prezența terenurilor care pot fi utilizate pentru dezvoltare şi acoperirea nevoilor actuale ale municipiului	• Nivelul redus al siguranței rutiere
Oportunităţi	**Riscuri**
• Lansarea procesului de revitalizare urbană conform Programului de revitalizare urbană a municipiului, aprobat prin Decizia CMB nr. 1/76 din 27.03.2019	• Reglementarea legislativă
• Existența la nivel local programe de eficiență energetică a instituțiilor publice	• Lipsa personalului calificat
• Inițierea elaborării proiectului Orașe verzi	• Instabilitatea economică și financiară

PROFILUL ADMINISTRATIV MUNICIPAL	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Nivelul înalt al transparenței decizionale (Primăria mun. Bălți - cea mai transparentă APL din RM, conform)	• Nivelul redus de digitalizare a activității primăriei și a serviciilor publice
• Existența ghișeului unic pentru eliberarea actelor permisive ale Autorității Publice Locale	• Procesul ineficient de inventariere şi evidenţă a proprietăţii municipale şi a fondului funciar
• Potențialul înalt de dezvoltare a primăriei (Primăria mun. Bălți - una din cea mai mare primării din RM)	• Gestionarea ineficientă de către întreprinderile municipale a proprietății municipale acrodate în gestiune economică de către APL
• Implementarea cu succes a tehnologiciilor informaționale în managementul documentației interne	• Capacitățile și competențele profesionale limitate ale funcționarilor publici, administratorilor întreprinderilor municipale și instituțiilor publice subordonate
• Evaluarea periodică a performanței funcționarilor publici, administratorilor întreprinderilor municipale și instituțiilor publice subordonate	• Nivelul redus de eficientizare energetică a instituțiilor publice
Oportunităţi	**Riscuri**
• Posibilitatea și oportunitatea coparticipării la proiectul de cooperare transfrontalieră	• Modificarea legislației în vigoare
• Oportunitatea implementării practicilor de succes a orașelor înfrățite și celor cu care sunt stabilite relațiilor cooperare	• Fluctuația înaltă a cadrelor
• Existența proiectelor/programelor în derulare	• Centralizarea şi diminuarea autonomiei locale

PROFILUL MEDIULUI	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Municipiul Bălți are o geomorfologie favorabilă	• Lipsa unui sistem de colectare selectivă a deșerurilor
• Volumul sumar al emisiilor în aerul atmosferic este în descreștere	• Lipsa unei staţii de sortare a deşeurilor
• Evoluție pozitivă a calității aerului în ultimii ani	• Insuficiența locurilor specializate de depozitare a deșeurilor
• Tendința de creștere a numărului de troleibuze puse în circulație și asigurarea locuitorilor municipiului cu un transport public de pasageri ecologic	• Consumul ridicat de energie în sectoarele rezidențial, instituțional și iluminat public, ce determină emisii crescute de CO2
• Delegarea directă de către APL a serviciilor amenajare a municipiului și a spațiilor verzi unei întreprinderii municipale (ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi)	• Diminuarea continuă a calității solurilor și productivității scăzute a terenurilor agricole, avansează eroziunea solului și alunecările de teren
• Înregistrarea tendinței de implementare a programelor de retehnologizare și modernizare a unor industrii	• Nivelul redus de sensibilizare a cetățenilor cu privire la depozitarea și gestionarea deșeurilor și acțiuni de promovare a protecției mediului
• Potențialul mediului natural înalt	• Creșterea numărului agenților economici mici, activitatea cărora este slab monitorizată sub aspectul protecției mediului
•	• Mediul natural nevalorificat
Oportunităţi	**Riscuri**
• Existența Strategiei Națională de Mediu pentru anii 2014 - 2023	• Schimbările climatice
• Existența programelor regionale sectoriale	• Legislația în vigoare
	• Nivelul redus de implementare a Strategiei Națională de Mediu pentru anii 2014 - 2023

3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI BĂLȚI

3.1. CADRUL GENERAL AL STRATEGIEI

VIZIUNEA

Viziunea strategică de dezvoltare a municipiului Bălţi pentru perioada 2021-2025 este următoarea:

Municipiul Bălți – oraș modern cu economie competitivă și dinamică, infrastructură dezvoltată, ce oferă cetățenilor servicii publice de calitate, realizate întrun mediu durabil, bazat pe un proces administrativ eficient și transparent.

MISIUNEA

Modernizarea municipiului Bălți se va realiza prin valorificarea şi dezvoltarea potenţialului istoric, economic și social, aplicând procese inovative în gestiunea serviciilor și bunurilor municipale.

VALORILE

- Asigurarea dreptului și accesului la informaţia publică;
- Respectarea independenţei şi individualităţii fiecărei fiinţe umane;
- Respectul pentru demnitatea umană, libertatea alegerii şi egalitatea de şanse;
- Asumarea responsabilităţii.

PRINCIPIILE DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ

- Asigurarea transparenței în procesul decizional al APL;
- Implicarea participativă a cetățenilor în procesul de consultare și luare a deciziilor;
- Promovarea avantajelor competitive ale municipiului;
- Utilizarea eficientă și rațională a resurselor locale;
- Valorificarea potențialului istoric și economic existent;
- Asigurarea unui dialog permanent și eficient între cetățeni și factori de decizie;
- Implicarea societății civile în abordarea și soluționarea problemelor locale.

Pentru realizarea Viziunii strategice, acţiunile tuturor factorilor implicaţi în procesul de dezvoltare locală vor fi orientate spre atingerea următoarelor Direcții Strategice (în continuare D.S.):

1. Crearea unei economii locale competitive, deschise pentru investiții și inovații.
2. Sporirea eficienţei administrației publice locale și gestionării serviciilor publice.
3. Modernizarea infrastructurii urbane și protecția mediului ambiant.
4. Asigurarea unui proces instructiv-educativ eficient, promovarea valorilor cultural-istorice autohtone si implicarea tinerilor in viata comunitatii.
5. Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și promovarea serviciilor de asistență socială pentru diferite categorii de cetățeni.
6. Consolidarea şi dezvoltarea sectorului neguvernamental.

Fiecare direcție strategică include obiective specifice, unde sunt formulate rezultatele specifice prognozabile şi măsurabile, realizate prin intermediul programelor de dezvoltare, a proiectelor şi activităţilor incluse în Planul de acţiuni, orientate spre implementarea Strategiei.

3.2. PLANUL DE ACȚIUNI

DIRECȚIA STRATEGICĂ 1. CREAREA UNEI ECONOMII COMPETITIVE, DESCHISE PENTRU INVESTIȚII ȘI INOVAȚII

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 1.1. Crearea și consolidarea infrastructurii de afaceri					
1.1.1. Crearea/ construirea unui centru de susținere a afacerilor	2021-2025	64 000,0 mii lei	CCI a RM, Primăria mun. Bălți, Adr Nord, parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	• Servicii de consultanță și ghidare accesibile pentru start-uri și antreprenori (număr servicii crreate, număr beneficiari); • Spații de coworking și închirierei amenajate pentru potențiali rezidenți (suprafața totală, m²); • Organizarea și desfășurarea expo- • târgurilor universale și specializate, precum și a evenimentelor de promovare (număr).
1.1.2. Crearea Centrului de Resurse pentru incluziune socială și profesională	2021-2025	7 600,0 mii lei	Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți, Primăria mun. Bălți, Întreprinderea social ”CREDEM-Eco”, parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	• Un Centru de resurse pentru integrare socială și muncă funcțional; • Cel putin 1000 persoane informate privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități; • Cel puțin 150 persoane din categoria defavorizate, instruite în dezvoltare personală, abilități de comunicare și relaționare. • Cel puțin 25 persoane din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu dizabilități, angajate în cîmpul muncii. • Cel puțin 25 persoane din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu abilități reduse au o sursa de venit stabilă.

1.1.3. Crearea HUB-ului de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor (Start&Grow HUB-3121)	2021-2025	5 000,0 mii lei	Asociația femilor de Afaceri din mun. Bălți, APL Bălți, Instituții de învățământ din mun. Bălți, inclusiv licee, colegii, școli profesionale, AOFM, USARB. parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	• Un HUB de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor funcțional; • Cel puțin 1000 tineri cunosc oportunitățile de lansare a afacerii proprii. • Cel puțin 300 de tineri participă la programe de instruire, consultanță și mentorat, organizate în cadrul HUB-ului.. • Cel puțin 30 de afaceri sunt inițiate cu suportul experților din cadrul HUB-ului • Cel puțin 3 showroom-urui pentru afaceri din domeniul agroalimentar, beauty și fashion oferă spațiu de promovare a afacerilor create cu suportul HUB-ului • Cel puțin 4 expoziții virtuale sunt organizate anual.
1.1.4. Reducerea taxelor locale pentru serviciile din sectorul HoReCa	2021-2025		Primăria mun. Bălți		• Nr. taxe locale
1.1.5 Participărea fără plată a meșterilor populari la expo-târguri organizate în municipiu	2021-2025		Primăria mun. Bălți		• Nr. meșteri populari participanți la expo-tîrguri
OS 1.2. Promovarea și poziționarea externă favorabilă a mediului de afaceri local					
1.2.1. Organizarea şi desfăşurarea tîrgurilor şi expoziţiilor specializate şi universale pentru promovarea produselor locale	2021-2025	După caz	CCI a RM, Primăria mun. Bălți	CCI a RM, Bugetul municipal, agenții economici	• 15 expo-tîrguri specializate și universale organizate anual
1.2.2. Editarea catalogului producătorilor de mărfuri şi servicii din regiunea Bălţi "MANAGER "	2021-2025	200,0 mii lei	CCI a RM, agenți economici, parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	• 1 catalog elaborat și publicat
1.2.3. Editarea revistei „Bălți - regiune atrăgătoare"	2021-2025	150,0 mii lei	CCI a RM,, agenți economici, parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	• Numărul ediţiilor publicate

1.2.4. Promovarea şi facilitarea participării agenţilor economici locali la forumurile investiţionale şi expoziţiile naţionale şi internaţionale	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, ADR Nord, Primăria mun. Bălți	-	• Numărul agenţiilor economici promovaţi
OS 1.3. Sporirea competitivității și atractivității economiei locale					
1.3.1. Asigurarea participării ÎMM-urilor la concursul Naţional "Cel mai bun antreprenor din sectorul ÎMM-urilor"	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, Primăria mun. Bălți,	-	• Numărul antreprenorilor participanți; • Numărul antreprenorilor învingătorilor.
1.3.2. Informarea antreprenorilor locali privind posibilitățile și oportunitățile de participare la programele și proiectele în domeniul antreprenorial	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, Primăria mun. Bălți, ODIMM, ADR Nord.	-	• Numărul agenților economici informați; • Numărul beneficiarilor.
1.3.3. Diseminarea informației cu privire la programele de instruire în domeniul antreprenorial	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, Primăria mun. Bălți	-	• Numărul agenților economici informați; • Numărul beneficiarilor.
1.3.4. Organizarea și desfășurarea Forumului Investiţional de Afaceri „Investiţii şi oportunităţi de colaborare în municipiul Bălți” pentru mediul de afaceri, APL din teritoriu.	2023-2025	In proces de estimare	CCI a RM, Primăria mun. Bălți	-	• Nr. Forumuri organizate
OS 1.4. Valorificarea potențialului inovațional al municipiului					

1.4.1. Dezvoltarea proiectului „Crearea în mun. Bălți a Centrului de inovare și transfer tehnologic (CITT) din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN)" (actualizarea documentației tehnice necesare, implementarea proiectului)	2021-2022	- 37 500 mii lei: - 28 500 mii.lei (FNDR); - 9 000,0 mii lei (USAID, Guvernul Suediei, UK Aid).	Aplicantul/Partener lider: Primăria mun. Bălți, Partenerii: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Agenția de Dezvoltare Regională Nord, Proiectul de competitivitate al USAID Moldova, Asociația națională a companiilor din domeniul TIC, Asociația patronală din industria prelucrătoare, Universitatea de Stat „Alecu Russo" din Bălți.	Surse externe	• 1 Centru cu edificiu (suprafața totală de 6054 m2) finisat și conectat la electricitate, rețele de apă și canalizare, rețeaua Internet și alte telecomunicații; • 1 Structura de management a centrului de inovare și transfer tehnologic instituită în baza Regulamentului de funcționare 10 start-up inițiate în cadrul Centrului.
1.4.2. Organizarea de forumuri tematice pe domeniile IT și Inginerie	2021-2025	Vor fi identificate pe parcurs	ACETI, Primăria mun. Bălți, Instituții de învățământ din mun. Bălți, inclusiv licee, colegii, școli profesionale, USARB.	Surse externe	• 2 forumuri de orientarea profesională în domeniul IT și inginerie cu implicarea a cel puțin 250 tineri preuniversitari (în dependență de situația epidemiologică, forma va fi adaptată la situația la zi); • 2 conferințe în domeniul IT și inginerie cu implicarea experților din companii cu renume din RM și de peste hotare. • 5 mese rotunde cu implicarea mai multor actori importanți în formarea specialiștilor calificați în domeniul IT și inginerie (universitate, colegii, școli profesionale, APL, ONG-uri de profil)
1.4.3. Efectuarea studiului privind identificarea calificărilor necesare pentru angajații din	2021	3 500 USD/ 70,0 mii lei	ACETI, Primăria mun. Bălți, Instituții de învățământ din mun. Bălți, inclusiv licee, colegii, școli profesionale,	Surse externe	• Acord de cooperare în domeniul efectuării studiului despre identificarea calificărilor în domeniul IT și inginerie pentru angajații din întreprinderile mun. Bălți

domeniul IT și inginerie din întreprinderile mun. Bălți			USARB. Parteneri interni și externi de dezvoltare.		Numărul de companii din mun. Bălți interogate cu referire la profilul calificărilor necesare în domeniul IT și inginerie; • Numărul de specialiști calificați din domeniul IT și inginerie care activează în întreprinderile din mun. Bălți • Numărul de specialiști calificați din domeniul IT și inginerie necesari pentru întreprinderile din mun. Bălți • Lista de competențe necesare din domeniul IT și inginerie solicitate la întreprinderile din mun. Bălți.

DIRECȚIA STRATEGICĂ 2. SPORIREA EFICIENŢEI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE ȘI PROPRIETĂŢII MUNICIPALE ȘI GESTIONĂRII SERVICIILOR PUBLICE

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 2.1. Îmbunătăţirea procesului de inventariere şi evidenţă a proprietăţii municipale şi a fondului funciar					
2.1.1. Implementarea bazei de date computerizate speciale de evidență a fondurilor fixe, unificată cu programele de evidență în instituțiile publice și întreprinderile municipal	2022-2025	40,0 mii lei	DPM și RF Direcția evidență contabilă Instituții publice și bugetare Intreprinderi municipale	Bugetul municipal	• Existența unei bazei de date computerizate speciale de evidență a fondurilor fixe
2.1.2. Impementarea configurației automatizate 1C cu scopul ținerii, sistematizării și actualizării bazei da date pentru persoanele fizice și juridice ce constituie obiect al relațiilor	2022-2025	25,0 mii lei	DPM și RF Direcția evidență contabilă	Bugetul municipal	• Complectarea bazei de date pentru contractele de arendă a terenurilor propietate publică și contractele de locațiune a încăperilor nelocative proprietate municipală.

de arendă/locațiune pentru bunurile proprietate publică a mun. Bălți					
2.1.3. Identificarea terenurilor folosite în procesul tehnologic, în conformitate cu prevederile documentelor normative în constructii si normelor de urbanism, pentru fiecare garaj din cadrul CCG	2022-2025	900,0 mii lei	DPM și RF	Bugetul municipal	• Elaborarea pentru 13 teritorii ale Cooperativelor Coproprietarilor de Garaje a schemelor terenului adiacent/aferent, respectînd principiul proporționalității pentru fiecare garaj.
OS 2.2. Eficientizarea activităţii întreprinderilor municipale					
2.2.1. Digitalizarea serviciilor publice municipale	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, partenerii externi de dezvoltare	Surse externe	• Nivelul de digitalizare a serviciilor publice municipale
2.2.2. Efectuarea monitoringului financiar la întreprinderile municipale	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	Direcțiile și secțiile primăriei	-	• Nr. notelor informative elaborate
2.2.3. Implementarea sistemului indicatorilor de performanță pentru serviciile publice municipale prestate și managementul întreprinderilor municipale	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	Direcțiile și secțiile primăriei	-	• Sistem de indicatori de performanță elaborat
OS 2.3. Eficientizarea activităţii Primăriei, promovarea bunei guvernări și sporirea securității publice					
2.3.1. Dotarea sălii de ședință (biroul 101 al primăriei) cu echipament special pentru digitalizarea acesteia și crearea unui sistem multimedia modern de conferințe	2024-2025	1 600,0 mii lei	Secretarul Consiliului municipal, Direcția Administrației Publice	Bugetul municipal, Surse externe	• Sistemul de conferință digital multimedia medrn instalat
2.3.2. Utilizarea eficientă a sistemului informatic „Managementul documentelor” în cadrul primăriei	Pe parcursul anului	35-40 mii lei	Direcția managementul documentelor și relații cu publicul	Bugetul municipal	• Crearea unui sistem de management al documentelor eficient și sigur • Reducerea cheltuielilor aferente documentației

2.3.3.Consultarea cetăţenilor prin intermediul sondajelor de opinii privind administrarea patrimoniului public.	Periodic	100 000	Secţia relaţii cu publicul	ONG locale, Mass-media, Fonduri externe, Buget municipal.	• Nr. sondaje realizate, • Eşantionul participant, • Nr. rapoarte elaborate.
2.3.4.Organizarea periodică a audierilor publice pe subiecte legate de administrarea patrimoniului public.	2021 – 2025	10 000	Primarul muicipiului	Buget municipal, ONG locale.	• Nr. audieri publice organizate • Nr. de participanţi • Subiecte abordate.
2.3.5. Editare broșuri/ pliante/ afișe pentru informarea cetățenilor cu privire la termenele , procedurile și documentele necesare accesării unor servicii publice .	2021 – 2023	50 000	Serviciul relații cu publicul, Direcție Gospodărie Comunală .	ONG, Buget municipal, Fonduri externe.	• Nr. materiale informative elaborate și diseminate
2.3.6.Instalarea unui panou informativ digital prietenos vârstnicilor	2021 – 2022	20 000	Primăria municipiului Bălți	Bugetul local, Fonduri externe	• Panou informativ digital instalat • Nr. beneficiari
2.3.7. Schimbarea indicatoarelor rutiere cu aplicarea contului cu ilumunare de oracal, modernizarea trecerilor de pietoni, și schimbarea după necesitate a semafoarelor	2021-2025	1 500,0	ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți''	Sursele proprii a ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți''	• Nr. indicatoarelor rutiere și semafoarelor schimbate
2.3.8.Adaptarea semafoarelor din oraș cu sonorizare	2021-2023	300 000	ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți''	Sursele proprii a ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți'', Fonduri externe	• Semafoare adaptate
OS 2.4. Sporirea eficienței energetice și optimizarea consumului de energie electrică și termică					
2.4.1. Asigurarea continuității implementării Planului local de acţiuni în domeniul Eficienţei energetice în mun. Bălţi pe anii 2019-2021, sectorul clădirilor publice, aprobat	2021-2025		Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	• Gradul de implementare (%)Planului local de acţiuni în domeniul Eficienţei energetice în mun. Bălţi

prin Decizia CMB nr. 16/51 din 27.12.2018					
2.4.2. Consolidarea fațadelor și izolarea termică a blocurilor locative	2021-2025		ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” S.A.„Cet-Nord’’	Surse externe	• Nr. blocurilor locative izolate
2.4.3. В целях уменьшения выбросов в атмосферу CO2 и уменьшения потерь рекомендовать АО «CET-Nord» произвести изоляцию магистральных теплотрасс, находящихся на их балансе					•
OS 2.5. Eficientizarea transportului public electric de pasageri					
2.5.1. Reutilarea stațiilor cu tablouri de informare electrice	2021-2025		ÎM „Direcția de Troleibuze Bălți’’	Surse externe	• Nr. stațiilor reutilate
2.5.2. Implementarea sistemului electronic pentru recalculul fluxului de pietoni	2021-2025		ÎM „Direcția de Troleibuze Bălți’’	Surse externe	• Nr. dispozitivelor implementate
2.5.3. Implementarea GPS-electronic al traficului transportului electric	2021-2025		ÎM „Direcția de Troleibuze Bălți’’	Surse externe	• Nr. dispozitivelor implementate
2.5.4. Instalarea panourilor fotovoltaice în parcările parcurilor de troleibuze	2021-2025		ÎM „Direcția de Troleibuze Bălți’’	Surse externe	• Nr. panourilor fotovoltaice instalate
2.5.5. Adaptarea transportului public (troleibuzele) cu sisteme electronice de achitare a călătoriilor;	2022-2024	-	ÎM „Direcția de Troleibuze Bălți’’	-	• Nr de unități de transport dotate cu system electronic de achitare
2.5.6. Reînoirea și extinderea parcului de troleibuze municipal	2021-2025		ÎM „Direcția de Troleibuze Bălți’’	Surse externe	• Vărsta medie a parcului de troleibuze • Nr. de troleibuzele achiziționate
2.5.7. Reînnoirea parcului urban de autobuze	2021-2025		Agenții economici autorizați în prestarea serviciilor de transporta a pasagerilor	Surse externe	• Vărsta medie a parcului de autobuze
OS 2.6. Dezvoltarea capacităților și competențelor profesionale ale resurselor umane a primăriei					

2.6.1. Actualizarea/ajustarea cadrului legislativ în domieniul resurselor umane la exigențele europene și cerințele OMM	2021-2025		APL	Buget municipal	• Elaborarea de regulamente/ghiduri
2.6.2. Colaborarea intersectorială în domeniul resurselor umane în vederea realizării schimbului de experiență	2021-2025		APL Direcția resurse umane	Buget municipal Surse externe	• Nr. atelierelor de lucru realizate cu specialiștii de resurse umane din localitate
2.6.3. Elaborarea Planului de dezvoltare profesională a funcționarilor publici	2021-2025		Direcția resurse umane	Buget municipal Surse exteme	• Nr. de participanți
2.6.4. Asigurarea participării la stagii de perfecționare în țară și în străinătate	2021-2025		Direcția resurse umane	Buget municipal Surse exteme	• Nr. participanților
2.6.5. Diversificarea metodelor de instruire internă a funcționarilor publici prin atragerea prestatorilor de servicii de instruire	2021-2025		Direcția resurse umane	Buget municipal Surse externe	• Nr. instruirilor interne, externe, autoinstruire
2.6.6. Elaborarea şi aplicarea programelor de studii continue pentru funcţionarii publici din domeniul administrării patrimoniului public	2021-2025	10 000	Serviciul resurse umane	Buget municipal, Fonduri externe.	• Nr. programe elaborate • Nr. beneficiari
2.6.7. Participarea la training – uri, sesiuni deinformare organizate de Agenția Achiziții Publice.	2021-2025	10 000	Serviciul achiziţii publice	Agenția AP, Fonduri externe, Buget municipal.	• Nr. persoane instruite. • Nr. activități organizate
2.6.8. Participarea la cursuri de limbi străine pentru angajații APL Bălți, în scopul facilitării accesului la stagieri de dezvoltare profesională peste hotare.	2021-2025	100 000	Serviciul resurse umane	Centre de resurse lingvistice, Buget municipal, Fonduri externe.	• Nr. angajați cu cunoștințe de limbi străine

2.6.9. Participarea la vizite de studiu pentru specialiștii din diferite domenii de competență, în vederea implementării bunelor practici.	2021-2025	50 000	Serviciul resurse umane	ONG, Buget municipal, Fonduri externe.	• Nr. vizite • Nr. participanți.
OS 2.7. Dezvoltarea capacităților și competențelor profesionale ale administratorilor întreprinderilor municipale și instituțiilor publice subordonate					
2.7.1. Realizarea programelor de instruire profesională orientată spre necesitățile de instruire a administratorilor/directorilor întreprinderilor municipale/instituțiilor publice	2021-2025		APL	Buget municipal	• Elaborarea de regulamente/ghiduri

DIRECȚIA STRATEGICĂ 3. MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII URBANE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 3.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii fizice a municipiului					
3.1.1. Asigurarea continuității implementării programului de revitalizare urbană al mun. Bălți, aprobat prin Decizia CMB nr. 1/76 din 27.03.2019	2021	-	Primăria mun. Bălți	Bugetul municiapl, Surse externe	• Gradul de implementare (%) a programului de revitalizare urbană al mun. Bălți
3.1.2. Actualizarea programului de reabilitare a străzilor din municipiul Bălţi pe anii 2015-2020, aprobat prin Decizia CMB nr. 5/60 din 31.04.2014	2021-2025		Primăria mun. Bălți	Bugetul municiapl, Surse externe	• Gradul de implementare (%) a programului de reabilitare a străzilor din municipiul Bălţi

3.1.3. Continuarea implementării proiectului „Orașul pietonal”	2021-2025		Primăria mun. Bălți	Bugetul municiapl, Surse externe	• Suprafața reabilitată și modernizată
3.1.4.. Restaurarea zonei centrale a orașului (zona pietonală) în stilul istoric cu elemente retro	**2021-2025**				•
3.1.5. Amenajarea teritoriului lîngă terasamentul rîului Răut (cartierul 10): curățirea albiei rîului, instalarea lămpilor de iluminare, înverzirea teritoriului, instalarea băncilor, etc.	**2021-2025**				•
3.1.6. Amenajarea parcărilor auto autorizate	2021-2025		Agenții economici	Surse externe	• Nr. parcărilor amenajate
3.1.7. Modernizarea, renovarea uzinei pentru producerea asfaltobetonului	2021-2025	2 500,0	ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți’’	Sursele proprii a ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți’’	• Uzina pentru producerea asfaltobetonului modernizată și renovată
3.1.8. Instalarea în regiunile aglomerate a municipiului a viceurilor bio lucrative (în special în centrul orașului)	2021	-		-	Nr de unități de wc instalate și lucrative • Nr de regiuni în care s-au instalat wc-urile
3.1.9. Adaptarea semafoarelor din oraș cu sonorizare	2021-2022				• Nr de semafoare dotate cu sonorizare
3.1.10. Renovarea Estradelor din oraș (în special urgent investiții cere Estrada de la cartierul 8)	2021-2022				• Nr de estrade renovate
3.1.11. Amenajarea cu scaune și urne moderne parcurile din oraș și schimbarea pavajului (cartierul 8, parcul steluta,	2021-2025	Sunt parcuri în care scaunele nu au fost schimbate din anii 70, scaune din tablă de fier			Nr de parcuri reamenajate Nr de urne instalate Nr de bănci instalate • Nr de terenuri din parcuri pavate

parcul central, de la autogară ș.a)					
3.1.12. Reabilitarea terenurilor de joacă instalate acum 5 ani în cartiere (terenul de joacă din centrul orașului din fața Moldtelecom, de lîngă Elite 2, cartierele orașului)	2021-2023				•
3.1.13. Instalarea corpurilor de iluminat public pe străzile și zonele municipiului	2021-2025		ÎM „Direcția de Construcții Capitale Comanditar Unic Bălți”	Bugetul municipal, Surse externe, investiţii	• Nr. corpurilor de luminat instalate
OS 3.2. Sporirea atractivităţii turistice a municipiului					
3.2.1. Aprobarea Planului Urbanistic General actualizat	2021	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism)	Finanțat 2018-2019	• PUG aprobat
3.2.2. Aprobarea Planului Urbanistic de Detaliu al zonei centrale	2021	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism)	Finanțat 2018	• PUD aprobat
3.2.3. Elaborarea Planului Urbanistic de Detaliu al zonei str. N. lorga - Răut	2022-2023	200,0	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism)	Bugetul municipal	• PUD elaborat
3.2.4. Elaborarea Planului Urbanistic de Detaliu al zonei str. L. Dovator - Canal	2023-2024	200,0	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism)	Bugetul municipal	• PUD elaborat
3.2.5. Elaborarea Design-codului al str. Independenței	2022-2023	100,0	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism)	Bugetul municipal	• Cod elaborat
3.2.6. Elaborarea Design-codului al str. Ștefan cel Mare și Sfînt	2023-2024	100,0	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism)	Bugetul municipal	• Cod elaborat
3.2.7. Reabilitarea termică și coloristică a clădirilor publice și locative	2021-2025	proiect	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism, ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală’’)	Bugetul municipal/ Surse externe	• Nr. de clădiri reabilitate

3.2.8. Demontarea panourilor publicitare	2021-2022	calculare	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism, Direcția juridică, Direcția Proprietate Municipală și Relații Funciare, Întreprinderile Municipale)	Bugetul municipal/ Surse externe	• Nr. de obiecte demontate
3.2.9. Restaurarea monumentelor de arhitectură/istorie de importanță locală si nationala	2021-2025	proiect	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură, Direcția Arhiectură și Urbanism)	Bugetul inunicipal/ surse exlerne	• Nr. de obiecte restaurate
3.2.10. Evacuarea gheretelor comerciale cu termenul de arendă a terenului depășit	2021-2025	calculare	Primăria mun. Bălți (Direcția Arhiectură și Urbanism, Direcția juridică Direcția Proprietate Municipală și Relații Funciare), Întreprinderile Municipale	Bugetul municipal/ surse externe	• Nr. de obiecte evacuate
3.2.11. Proiectarea reconstrucției transferului stelei „Orașele înfrățite''	2021-2025	50,0	ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi''	Bugetul municipal, Surse externe	• Reconstrucția realizată

OS 3.3. Valorificara mediului natural prin reabilitarea și amenajarea bazinelor acvatice și a spațiilor verzi ale municipiului					
3.3.1. Întreținerea și amenajarea spațiilor verzi ale municipiului	2021-2025	200 000	ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi'', Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ONG, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Ponderea suprafeței întreținere și amenajate față de suprafață totală existentă (%)
3.3.2. Majorarea numărului de puieți, copaci și tufișuri plantați în zone prioritare	2021-2025	-	ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi'', Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ONG, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de puieți, copaci și tufișuri plantați
3.3.3. Substituirea arborilor de talie înaltă cu vîrstă de peste 60 ani cu specii de talie medie	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. arborilor substituiți • Suma investiției

3.3.4. Plantarea arborilor și arbuștilor de talie joasă și decorative în apropierea edificiilor, ca component floristic al spațiilor verzi	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. arborilor plantați
3.3.5. Instalarea bordurilor noi cu o înălțime potrivită pentru stoparea parcărilor în spațiile verzi ale municipiului	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Suprafața amenajată
3.3.6. Amenajarea locurilor de agrement în preajma iazurilor: • **Plantarea copacilor** • **Instalarea urnelor** • **Instalarea foișoarelor**	2021-2025	150 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Parteneri de dezvoltare, Fonduri UE, AE	• Iazuri amenajate • Nr. copaci plantați • Nr. urne instalate • Nr. foișoare instalate
3.3.7. Crearea unei zone de agrement în regiunea Canalului de Canotaj	2020-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, partenerii externi de dezvoltare, agenții economici.	Surse externe	• 1 zonă de agrement cretă
3.3.8. Modernizarea zonelor verzi ale municipiului	2021-2025	200,0 mii lei	ÎM „Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi''	Bugetul municipal	• Nr. zonelor de odihnă amenajate
3.3.9. Crearea unei grădini botanice în zona lacului Ivanescu	2021-2025	După caz	Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp "Selecția", Primăria mun. Bălți.	Surse externe	• 1 grădină botanică creată • Nr. beneficiari
3.3.10.Organizarea periodică a campaniilor de salubrizare a bazinelor acvatice și a spațiilor verzi	Periodic	100 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul local, FEN, Fonduri externe, AE, Parteneri de dezvoltare	• Nr. campanii organizate • Nr. participanți
3.3.11. Organizarea seminarelor de informare despre importanța protecției mediului, la școală, grădiniță și APL	2021-2025	50 000	Primăria mun. Bălți, Manageri instituții	Bugetul local, ADR-Nord, Fonduri externe, ONG din domeniu	• Nr. seminare organizate • Nr. persoane instruite
3.3.12.Modernizare arhitecturală și peisagistică a spațiilor verzi din zonele blocurilor multietajate ale orasului	2021-2025	500 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul local, ADR-Nord, Fonduri externe, ONG din domeniu	• Volumul investiției • Lucrari efectuate
3.3.13 Organizarea campaniilor de salubrizare a rîului Răut și amenajarea teritoriului adiacent	2021-2025	400 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul local, FEN, Fonduri externe, Parteneri de dezvoltare	• Nr. campanii de salubrizare organizate • Rîu salubru • Teritoriu amenajat

3.3.14. Amenajarea unui parc de recreere pentru activități sportive (Parc de skateboard în parcul central)	2022-2023	80 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul local, Fonduri externe, Parteneri de dezvoltare	• Parc amenajat • Nr. de piste pentru skateboard construite • Nr. beneficiari
3.3.15. Plantarea copacilor în locurile defrișate în ultimii 3 ani	2021-2023	60 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală)	Bugetul local, Fonduri externe, Parteneri de dezvoltare, Donații	• Nr. copaci plantați • Zone amenajate
3.3.16. Amenajarea parcurilor: **•Instalarea scaunelor** **•Instalarea urnelor** **•Iluminarea parcurilor cu piloni cu baterii solare** **•Schimbarea pavajului**	2021-2022	100 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală)	Bugetul local, Fonduri externe, Parteneri de dezvoltare, Donații	• Parcuri amenajate • Nr. scaune instalate • Nr. urne instalate • Pavaj schimbat • Piloni cu baterii solare instalate
OS 3.4 Reducerea emisiilor atmosferice și poluării mediului					
3.4.1. Montarea instalațiilor de purificare a aerului (captare) către agenții economici care emit substanțe poluante	2021-2025	-	Agenții economici	-	• Nr. agenților economici care dispun de instalații de purificare a aerului (captare)
3.4.2. Monitorizarea cantității de poluanți emiși în atmosferă	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți, Inspecția pentru protecția mediului	-	• Nr. notelor informative elaborate
3.4.3. Organizarea acțiunilor de promovare a protecției mediului	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ONG, partenerii externi de dezvoltare	-	• Nr. acțiunilor organizate
3.4.4. Stoparea construcțiilor în spațiile verzi	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală)	-	• Construcții stopate
3.4.5. Organizarea campaniilor de educare și informare în domeniul ecologic	2021-2025	50 000	APL, ONG in domeniul ecologic.	Bugetul local, FEN, Fonduri UE, UNDP, Ministerul mediului	• Nr. campanii organizate • Nr. beneficiari
3.4.6. Organizarea acțiunii "Aer curat pentru toți".	2021 – 2025	50 000	APL, ONG in domeniul ecologic	Bugetul local, FEN	• Nr. evenimente organizate. • Nr. participanți
3.4.7. Campanie de promovare a transportului ecologic	2021-2022	30 000	APL, ONG in domeniul ecologic	Bugetul local, FEN, Fonduri UE, UNDP, Ministerul mediului	• Nr. evenimente organizate. • Nr. participanți
OS 3.5. Asigurarea gestionării eficiente a deșeurilor menajere municipale					

3.5.1. Construcția unei staţii de sortare a deșeurilor	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți ADR Nord, partenerii externi de dezvoltare	Surse externe	• 1 stație de sortare a deșeurilor creată
3.5.2. Extinderea ariei de colectare a deșeurilor	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), partenerii externi de dezvoltare		• Gradul de acoperire a ariei de colectare a deșeurilor (%)
3.5.3. Modernizarea platformelor de colectare a deșeurilor	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. platformelor de colectare a deșeurilor amenajate și modernizate
3.5.4. Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșerurilor	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ADR Nord, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Sistemul de colectare selectivă a deșerurilor implementat
3.5.5. Crearea unui centru local de compostare a deșeurilor biodegradabile și gunoiului de grajd în scopul folosirii ca îngrășământ pe terenurile agricole și spațiile verzi din municipiu	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ADR Nord, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• 1 centru local de compostare a deșeurilor
3.5.6. Desfășurarea campaniilor de sensibilizare a cetățenilor cu privire la depozitarea și gestionarea deșeurilor	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Gospodărie Comunală), Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ONG, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. companiilor și acțiunilor susținute și realizate

DIRECȚIA STRATEGICĂ 4. ASIGURAREA UNUI PROCES INSTRUCTIV-EDUCATIV EFICIENT, PROMOVAREA VALORILOR CULTURAL-ISTORICE AUTOHTONE ȘI IMPLICAREA TINERILOR ÎN VIAȚA COMUNITĂȚII

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
O.S. 4.1. Îmbunătățirea procesului instructiv–educativ şi modernizarea infrastructurii educaţionale					

4.1.1. Modernizarea infrastructurii şi a bazei tehnico-materiale a instituţiilor de învăţământ din municipiu	2020-2025	4200,0/anual	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferuri cu destinație specială	• Nr. de instituţii reparate, lucrări realizate,
4.1.2. Îmbunătăţirea bazei tehnico-materiale a instituţiilor prin achiziţionarea bunurilor (de uz casnic, veselă, ş.a.) şi a materialelor de construcţie	2020-2025	1300,0/anual	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferurile cu destinaţie specială	• Volumul alocaţiilor • Contracte încheiate
4.1.3. Adaptarea instituţiilor de învăţământ la necesităţile persoanelor cu dizabilităţi	2020-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal	• Nr. de instituţii adaptate
4.1.4. Dotarea sălilor şi a terenurilor sportive aferente instituţiilor de învăţământ	2020-2025	În limita locațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal	• Nr. terenuri sportive dotate
4.1.5. Dotarea cu echipamente educaţionale moderne a instituţiilor de învăţământ	2020-2025	2400,0/anual	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal	• Nr. de instituţii dotate
4.1.6. Repararea/reabilitarea clădirilor și modernizarea reţelelor	2020-2025	În limita locațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal, proiecte, fonduri	• Numărul instituţiilor reabilitate, volumul alocaţiilor atrase din proiecte, fonduri
4.1.7. Promovarea şi asigurarea educaţiei incluzive la nivel de sistem educaţional din municipiu, prin implementarea proiectului „Educaţia incluzivă”	2020-2025	În limita fondului pentru educația incluzivă	Mangerii instituţiilor din subordinea DÎTS, SAP	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal, fondul educației incluzive	• Dezvoltarea şi spijinirea educaţiei incluzive
4.1.8. Asigurarea şcolarizării a 100% de copii de 7-16 ani, anual	Permanent		Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport		• Nr. de elevi şcolarizaţi, rata de şcolarizare, %; Nr. de elevi faţă de anul precedent, %
4.1.9. Sporirea accesului copiilor la educație	2020-2025	În limita locațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal, fondul educației incluzive	• Rata de înrolare, %; • Majoararea numărului de grupe şi copii faţă de anul precedent, %
4.1.10. Îmbunătăţirea calităţii alimentaţiei copiilor	2020-2025	În limita locațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal, fondul educației incluzive	• Costul mediu pentru alimentaţia unui copil pe zi, lei; majorarea costului mediu faţă de anul precedent, %
4.1.11. Asigurarea scutirii de plată pentru întreţinerea în instituţiile	2020-2025	800,0/anual	Conducătorii instituţiilor preşcolare	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal, fondul educației incluzive	• Nr. de copii scutiţi de plată; • costul mediu al scutirii unui copil pe an, lei

preşcolare a copiilor din familiile cu mulţi copii şi socialmente-vulnerabile					
4.1.12. Revizuirea rețelei instituțiilor de învățământ primar, gimnazial, liceal; suportul instituţiilor cu deficit bugetar de APL; încherierea/reorientarea spațiilor neutilizate în procesul educativ.	2020-2025	-	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățământ Tineret și Sport		• Nr. de instituţii funcţionale în raport cu numărul de instituţii cu deficit bugetar. • Volumul alocaţiilor
4.1.13. Asigurarea cu prînzuri gratuite a cel puţin 9% din numărul total al elevilor din cl.5-12, din familii social-vulnerabile, anual	2020-2025	1500,0/anual	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățământ Tineret și Sport	Bugetul municipal	• Nr. de elevi alimentaţi gratis, în raport cu numărul total al elevilor din cl.5-12, %
4.1.14. Reabilitarea terenurilor de joacă instalate acum 5 ani în cartiere	2021-2022	100 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	• Terenuri de joacă reabilitate
O.S. 4.2. Majorarea ratei de copii şi tineri implicaţi în activităţi complementare procesului educaţional, promovarea politicilor de tineret și implicarea tinerilor în viața comunității					
4.2.1. Asigurarea implicării în activităţi complementare procesului educaţional, a peste 2000 copii şi tineri, anual	2020-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățământ Tineret și Sport, instituțiile din subordine, instituțiile extrașcolare	Transferuri cu destinaţie specială	• Nr. de copii şi tineri implicaţi, rata de implicare, %
4.2.2. Desfăşurarea anulă a cel puţin de 25 activităţi de valorificare a patrimoniului cultural, artistic, de creaţie artistică	2020-2025	În limita locațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățământ Tineret și Sport, instituțiile din subordine, instituțiile extrașcolare	Transferuri cu destinaţie specială	• Nr. de activităţi desfăşurate; • costul mediu al unei activităţi în domeniul educaţiei extraşcolare
4.2.3. Asigurarea odihnei de vară în tabăra de odihnă „Olimpieţ" a cel puţin de 450 copii din familii cu mulţi copii şi socialmente vulnerabile, anual	2020-2025	450,0/anual	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățământ Tineret și Sport, Șeful taberei și întremare a sănătăţii copiilor „Olimpieţ"	Bugetul municipal, transferuri cu destinaţie specială	• Nr. de copii asiguraţi cu odihnă de vară; • costul mediu pentru întreţinerea unui copil în tabăra de odihnă, majorarea costului faţă de anul precedent, %
4.2.4. Asigruarea implicării în practicarea sistematică a sportului a copiilor şi tinerilor, în cadrul şcolilor sportive	2020-2025		Direcția Învățământ Tineret și Sport, instituțiile din subordine, instituțiile extrașcolare	Bugetul municipal, transferuri cu destinaţie specială	• Nr. de copii şi tineri implicaţi, rata de implicare, %
4.2.5. Implicarea tinerilor în activități de voluntariat	Permanent	-	Grupul de inițiativă al tinerilor	-	• Nr. tineri implicați • Nr. activități de voluntariat organizate

4.2.6. Participarea tinerilor activi din municipiu la ședințele CL	2021 – 2025	-	Grupul de inițiativă al tinerilor	-	• Nr. tineri implicați • Nr. ședințe cu participarea tinerilor
4.2.7. Organizarea evenimentelor de dezvoltare a artei oratorice și exprimare a opiniei tinerilor	2021 – 2025	10 000	APL, Grupul de inițiativă al tinerilor	Bugetul local, Programe destinate dezvoltării tinerilor	• Nr. evenimente organizate • Nr. tineri implicați
4.2.8. Dezvoltarea parteneriatelor cu ONG de tineret naționale și internaționale pentru organizarea seminarelor și training-urilor pe diverse domenii(scrierea proiec-telor, managementul conflictelor, leader-ship)	2021 – 2025		APL, DÎTS	Instituțiile de învățămînt, ONG-uri competente, Fonduri internaționale	• Parteneriate stabilite • Nr. seminare organizate • Nr. beneficiari
4.2.9. Organizarea conferințe, instruiri, școli de vară pentru tineri, în scopul dezvoltării abilităţior antreprenoriale	2021 – 2025	50 000	APL, Grupul de inițiativă al tinerilor	AO active în domeniul de tineret, Asociația Femeilor de Afaceri din Bălți	• Nr. de tineri beneficiari ai serviciilor de informare • Nr. activități organizate
4.2.10. Adaptarea și dotarea IT a unui spațiu de implicare și promovare a educației nonformale în municipiul Bălți pentru tineri, prin abilitarea Centrului de Resurse pentru Adolescenți și Tineret CRAT, mărirea numărului de angajați și a spațiului disponibil, mărirea numărului de servicii prestate tinerilor	2022 – 2024	100 000	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Bugetul local, Programe destinate dezvoltării tinerilor, AO active în domeniul de tineret	• Spațiu adaptat pentru educația non-formală • Centru abilitat • Nr. colaboratori noi angajați • Nr. servicii noi prestate • Nr. beneficiari
4.2.11. Asigurarea activităţilor Centrelor de tineret cu o unitate de transport pentru organizarea activităţilor în afara spaţiilor centrelor (cu minim 20 de locuri)	2021 – 2023	200 000	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Bugetul local, Programe destinate dezvoltării tinerilor, Donații, AE	• Unitate de transport procurată • Nr. beneficiari
4.2.12. Modernizarea spaţiilor Centrelor de tineret din municipiu prin dotare și digitalizare, conectare la internet, dotare cu mobilier și efectuarea de reparaţii capitale a acestora; (7 centre de cartier și un centru de Resurse), precum și ajustarea spaţiilor pentru tineri cu	2021 – 2023	150 000	Primăria mun. Bălți, Direcția Învățămînt Tineret și Sport	Bugetul local, Programe destinate dezvoltării tinerilor, Donații, Fonduri externe, AO active în domeniu	• Nr de centre modernizate • Nr de tehnică procurată • Nr de seturi de mobilier procurat • Spaţii ajustate tinerilor cu nevoi speciale • Nr. beneficiari •

nevoi speciale (rampe, benzi în cadrul centrelor, spațiile de wc-eu acomodate...)					
O.S. 4.3. Modernizarea instituțiilor culturale și valorificarea tradițiilor locale					
4.3.1. Efectuarea reparaţiilor în instituţiile de cultură	2021-2025	1 000 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. total al instituțiilor reparate
4.3.2. Amenajarea rampelor de acces la intrare în instituțiile de cultură	2021-2025		Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. rampe noi amenajte
4.3.3. Dotarea cu o scenă mobilă-esplanadă cu aparataj sonor și de lumini	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• 1 scenă mobilă, • 1 set de echipamente sonore pentru scena mobilă, • 1 set de echipamente de iluminat pentru scena mobilă
4.3.4. Dotarea cu un ecran modern LED pentru scenă mobilă	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	1 ecran modern LED pentru scenă mobilă
4.3.5. Asigurarea instituțiilor de cultură cu utilaj pentru scenă	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• 2 ecrane LED (PMC, CCT), • 3 seturi de aparataj audio modern, • 3 seturi de aparataj de iluminat modern, 22 microfoane: 4 microfoane HEADSET, 8 microfoane radio vocale (fără fir), 6 microfoane cu braț, 4 microfoane vocale cu fir
4.3.6. Asigurarea instituțiilor de cultură cu instrumente muzicale noi și costume naționale autentice	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de instrumente muzicale • Nr. de costume populare autentice/ • Nr. de formații și/sau interpreți pentru care au fost achiziționate costume populare
4.3.7. Asigurarea instituțiilor de cultură cu mobilier modern	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de instituții • Nr. de unități de mobilier
4.3.8. Dotarea instituțiilor de cultură cu tehnică modernă de calcul/de birou	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de instituții • Nr. de unități de computer și echipamente de birou
4.3.9. Organizarea de acţiuni culturale complexe	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de activități complexe • Nr. de participanți • Nr. de spectatori

4.3.10. Instalarea de panouri culturale și informaționale moderne pentru plasarea de banere, afișe și anunțuri de evenimente culturale	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de locuri în apropierea instituțiilor culturale propuse/aprobate pentru instalarea panourilor • Proiect de panou aprobat Nr. de panouri instalate în raport cu numărul de banere, afișe, anunțuri plasate
4.3.11. Crearea unui cinematograf	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), ONG, partenerii externi de dezvoltare, agenții economici	Surse externe	Un cinematograf creat
4.3.12. Organizarea și desfășurarea activităților culturale în comun / cu participarea organizațiilor etnoculturale ale municipiului	2021-2025		Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de activități organizate și desfășurate • Nr. de organizații etnoculturale • Nr. de participanți / nr. de participanți din organizațiile etnoculturale Nr. de spectatori
4.3.13. Renovarea Estradelor din oraș	2021-2023	300 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe, Parteneri de Dezvoltare	• Nr. estrade renovate • Nr. activități organizate
O.S. 4.4. Promovarea patrimoniului cultural al municipiului Bălți la nivel național și internațional, inclusiv a patrimoniului cultural mobil și imobil al municipiului.					
4.4.1. Organizarea și desfășurarea activităților culturale în Muzeul de Istorie și Etnografie	2021-2025	90 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. total de activități/ nr. de vizitatori • Nr. de expoziții / nr. de vizitatori • Nr. de activități în afara muzeului / nr. de participanți Nr. de activități online/ nr. de participanți
4.4.2. Restaurarea a 5 obiecte care completează fondul Muzeului de Istorie și Etnografie Bălți de către restauratori acreditați de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	2021-2025	2 000 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de contracte de restaurare încheiate Nr. de obiecte restaurate
4.4.3. Organizarea și desfășurarea acțiunilor culturale în Biblioteca Municipală „E.Coșeriu”	2021-2025	80 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. total de activități /nr.de vizitatori • Nr. de evenimente de toate tipurile în afara Bibliotecii/ nr. de participanți • Nr. de expoziții/ nr. de vizitatori Nr. de activități online /nr. de participanți
4.4.4. Completarea fondurilor Bibliotecii municipale „E. Coșeriu” Bălți	2021-2025	300 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de materiale care completează fondurile BMB

					• Nr. de unități achiziționate • Nr. de unități achiziționate cu fonduri alocate din bugetul municipal • Nr. de unități donate • Activitatea editorială a bibliotecii
4.4.5. Revitalizarea filialelor Bibliotecii Coșeriu din cartiere (digitalizarea, reparații capital, dezvoltarea serviciilor de IT)	2021-2023	100 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe, Donații, Parteneri de dezvoltare	• Nr. filiale revitalizate • Lucrari de reparații organizate • Nr. servicii IT dezvoltate
4.4.6. Organizarea și desfășurarea activităților culturale în Pinacoteca „A.Cantemir”	2021-2025	100 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. total de activități/ nr. de vizitatori • Nr. de expoziții/ nr. de vizitatori • Nr. de activități în afara Pinacotecii / nr. de participanți
4.4.7. Completarea pașapoartelor obiectelor cu statut de monument	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de pașapoarte completate • Nr. inspecțiilor efectuate
4.4.8. Identificarea monumentelor istorice distruse sau dispărute de pe teritoriul mun. Bălți	2021-2025	50 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de monumente identificate
4.4.9. Organizarea festivalurilor/concursurilor municipale, naționale, internaționale în municipiul Bălți	2021-2025	500 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de festivaluri (municipale. naționale, internaționale) organizate, concursuri/ nr. de participanți/ nr. de spectatori
4.4.10. Participarea formațiilor artistice/ interpreților din municipiul Bălți, inclusiv discipolilor școlilor de învățământ artistic extrașcolar, la festivaluri/ concursuri naționale, internaționale	2021-2025	150 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de festivaluri naționale și internaționale, concursuri/ nr. de participanți din mun. Bălți / nr. de premii primite (Grand Prix, locurile I, II, III)
4.4.11. Organizarea târgurilor municipale, naționale, internaționale de artizanat în municipiul Bălți	2021-2025	300 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. târgurilor municipale / nr. meșterilor locali / nr. vizitatorilor
4.4.12. Participarea meșterilor populari din mun. Bălți la târgurile naționale și internaționale	2021-2025	100 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. târgurilor naționale și internaționale/ nr. meșterilor populari
O.S. 4.5. Creșterea nivelului profesional de pregătire a cadrelor în domeniul culturii și consolidarea relațiilor de colaborare cu instituțiile de cultură din Republica Moldova și de peste hotare					

4.5.1. Participarea specialiștilor din instituțiile culturale / conducătorii colectivelor cu titlul onorific „model" / profesorii școlilor de învățământ artistic la seminarii / cursuri de masterat / cursuri de perfecționare și alte evenimente de formare	2021-2025	300 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Numărul de evenimente de instruire • Numărul de specialiști din instituțiile culturale / șefii de echipă cu titlul onorific „model" / profesori ai școlilor de educație artistică
4.5.2. Organizarea seminarelor / master-clase-lor / cursurilor de perfecționare și alte acțiuni de formare	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	• Numărul de acțiuni organizate • Numărul de participanți
4.5.3. Participarea la proiecte / programe / parteneriate la nivel local, național și internațional	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția Cultură), Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de proiecte / programe / parteneriate inițiate și implementate

DIRECȚIA STRATEGICĂ 5. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR MEDICALE ȘI PROMOVAREA SERVICIILOR DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ PENTRU DIFERITE CATEGORII DE CETĂȚENI

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 5.1. Sporirea măsurilor de protecție socială a persoanelor în etate, adulte și cu dizabilități, aflate în situație de dificultate					
5.1.1. Susținerea unor categorii social-vulnerabile în perioada rece anului, prin acordarea ajutorului banesc din contul bugetului municipal	2021-2025	2021 -2300,0 mii lei, 2022 -2465,0 mii lei, 2023- 2547,0 mii lei, 2024 -2670,0 mii lei	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal	• Mecanismul elaborat • Nr de beneficiari susținut
5.1.2. Realizarea unui șir de acțiuni centrate pe susținerea cuplurilor longevive prin celebrarea jubileului și acordarea alocațiilor unice pentru	2021-2025	300,0 mii anual	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal	• Nr de acțiuni realizate • Nr de cupluri celebrate;

pentru cuplurile longevive de căsnicie comună (50 ani, 60 ani, 70 ani)					
5.1.3. Omagierea persoanelor centenare (care atîns vîrsta de 100 ani și mai mult) prin acordarea alocației unice	2021-2025	40,0 mii anual	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal	• Nr de persoane care a împlinit vîrsta centenară; • Nr. de alocații unice oferite;
5.1.4. Îmbunătățirea calității și condițiilor de prestare a serviciilor sociale în cadrul Ghișeului Unic	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr de servicii prestate • Nr. de acțiuni realizate în scopul îmbunătățirii calității și condițiilor de serviciilor prestate;
5.1.5. Crearea și implimentarea bazei de date unice, privind prestarea serviciilor sociale în mun. Bălți	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal, Surse externe	• Baza de date creată și implimentată
5.1.6. Dezvoltarea unor programe de instruire continuă destinate angajților din sfera socială	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecţiei Sociale, ONG	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de programe elaborate • Nr. angajaților instruiți
OS 5.2. Consolidarea sistemului de protecția a familiei și a dreptul copiilor la nivel local					
5.2.1. Crearea și dezvoltarea serviciilor sociale de tip familial: casa de copii de tip familial, serviciul asistență parentală profesionistă și casa comunitară	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei) ONG	Bugetul municipal	• Nr. de servicii create și dezvoltate
5.2.2. Aprobarea și implimentarea programei de susținere a unor categorii de familiilor cu copii	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Agenții economici, ONG	Bugetul municipal, Surse externe	• Program aprobat și implimentat

5.2.3. Facilitarea implementării proiectului „Crearea și dezvoltarea serviciului specializat pentru asistență și reabilitarea copiilor victime ale infracțiunilor" prin crearea Centrului regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor în mun. Bălți.	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	AO CNPAC	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecţiei Sociale	• Centrului regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor creat
5.2.4. Dezvoltarea Serviciului de Voluntariat în cadrul Serviciului de asistență socială comunitară al DGASPF	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Universitatea de Stat „Alecu Russo" din Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	• Serviciul creat • Nr. de voluntari antrenați
5.2.5. Aplicarea la nivel teritorial a mecanismului de stabilire și plată a prestațiilor acordate copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească și copiilor rămași fără ocrotire părintească în conformitate cu prevederile Legii nr. 132/2020	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, Școli Profesionale, Centre de excelență, Instituții de învățământ universitar	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr de copii cu statut rămași temporar fără ocrotire părintească/ rămași fără ocrotire părintească, care își continuă studiile • Nr. de prestații stabilite
5.2.6. Implementarea formei de protecție *Custodia* destinată copiilor cu părinți migranți în conformitate cu prevederile Legii 140/2014, actualizată în 2020	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. de copii asupra căror a fost instituită forma de protecție de tip nou. • Nr. de decizii elaborate
OS 5.3. Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la măsuri de protecție socială în comunitate					

5.3.1. Susținerea dezvoltării antreprenoriatului social pentru incluziunea persoanelor cu dizabilități și altor categorii defavorizate în cîmpul muncii	2021-2025		Primăria mun. Bălți, ONG ”Asociația femeilor de Afaceri din mun. Bălți”	ÎS ”CREDEM ECO” SRL ONG ”Asociația femeilor de Afaceri din mun. Bălți”	• Acord de parteneriat realizat • Nr. de persoane instruite/angajată
5.3.2. Majorarea anuală a compensației pentru serviciile de transport pentru unele categorii persoane cu dizabilități în conformitate cu HG nr.1413/2016	Anul 2021 Anul 2022 Anul 2023	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Transferurile cu destinație speciale	• Nr. de beneficiari ai compensației majorate
5.3.3. Implementarea Strategiei de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pe anii 2019-2021, aprobate prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 16/6 din 28.12.2018	2021	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei), actorii intern/extern	Transferurile cu destinație speciale Donații, surse externe	• Incluziune socială a persoanelor vulnerabile asigurată și promovată • Raport anual elaborat
5.3.4. Acordarea alocațiilor unice unor categorii de persoane cu dizabilități	2022-2025	anual 500,00 mii lei	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal	• Nr. de persoane susținute
5.3.5. Extinderea serviciului social ”Asistenţă personală”	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Transferurile cu destinație speciale	• Nr de asistenți personali angajaţi • nr. de beneficiari susținuți
5.3.6. Instalarea rampelor de acces și a barelor de susținere în toate instituțiile publice din municipiu	2021 – 2024	200 000	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei), Managerii instituțiilor publice	Bugetul local, Fonduri UE	• Nr. rampe de acces instalate • Nr. beneficiari
OS 5.4. Asigurarea accesului persoanelor aflafe în situație de dificultate la servicii sociale de calitate					
5.4.1. Dezvoltarea Serviciului de îngrijire	2021-2025	Aportul beneficiarilor	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal, Aportul beneficiarilor (persoane fizice)	• Regulamentul modificat și aprobat • Nr de beneficiari de servicii contra plata

socială la domiciliu contra plată			Ministerul Sănătății, Muncii și Protecţiei Sociale,		• Mijloacele financiare acumulate în urma prestării serviciilor contra plata
5.4.2. Revizuirea Regulamentelor de organizarea și funcționarea a centrelor sociale CCSM mun. Bălți, CCOE ”Respirația a două”, ”Reîntoarcere”,”Socium”, ”Sotis”	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei), Centrele sociale	Bugetul municipal, surse externe	• Regulamente revizuite • Nr. de servicii noi create
5.4.3. Extinderea serviciului social de suport monetar adresat familiilor/ persoanelor defavorizate	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Transferurile cu destinație speciale	• Nr de beneficiari asistați
5.4.4. Crearea Serviciului Social “Echipei Mobile” în cadrul DGASPF	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal, surse externe	• Regulament elaborat și aprobat • Serviciu creat
5.4.5. Crearea unei rețele sociale de recepționare și consultare a cetățenilor în regim online	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei)	Bugetul municipal, surse externe	• Rețea socială realizată • Nr. de adresări recepționate • Nr. de consultări oferite
OS 5.5. Asigurarea implementării programelor municipale în domeniul sănătăţii					
5.5.1. Proiectul municipal privind securitatea transfuzională	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.2. Proiectul municipal de combatere a hepatitelor virale B, C și D	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.3. Proiectul municipal privind controlul tutunului	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.4. Proiectul municipal sănătatea mintală	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor

5.5.5. Proiectul municipal privind alimentația copiilor sugari	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.6. Proiectul municipal de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.7. Proiectul municipal privind prevenirea controlului bolilor cardiovasculare	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.8. Proiectul municipal privind controlul alcoolului	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.9. Proiectul municipal privind susținerea populației de etnie romă	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.10. Proiectul municipal antidrug	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți (Secția sănătate), IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătăţii al R.M	• Nr. beneficiarilor
OS 5.6. Dezvoltarea infrastructurii sportive și promovarea culturii sportive					
5.6.1. Instalarea complexurilor sportive multifuncționale	2021-2025		Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	• Nr. de complexuri sportive instalate
5.6.2. Instalarea terenurilor de joacă	2021-2025		Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	• Nr. de terenuri de joacă instalate
5.6.3. Procurarea unei unitati de transport pasageri pentru școlile sportive	2021-2023	210 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Federații Sportive, AE, Fonduri externe	• Unitate de transport procurată • Nr. beneficiari
5.6.4. Construirea terenurilor pentru mini-fotbal cu acoperire sintetică	2021-2023	1 300 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul local, AE, Federații de sport	• Nr. terenurilor construite
5.6.5. Organizarea evenimentelor sportive: spartachiade, maratonuri, "ziua sănătății", competiții	2021-2023	50 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul local, AE, Persoane cu renume provenienți ai orașului	• Volumul investiției. • Nr. evenimente sportive organizate. • Nr. participanți

sportive în cadrul Săptămânii tineretului, etc.					
5.6.6. Dotarea sălilor de sport a instituțiilor instructiv-educative cu echipamentul sportiv necesar	2021-2022	100 000	Primăria mun. Bălți	Buget local, AE, Persoane cu renume provenienți ai orașului	• Volumul investiției • Săli dotate
5.6.7. Crearea pistelor pentru biciclişti	2022-2023	300 000	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Fonduri externe	• Nr. piste create
5.6.8. Încurajarea şi susţinerea sportivilor locali talentaţi prin oferire de premii financiare.	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Fonduri externe	• Nr. beneficiari

DIRECȚIA STRATEGICĂ 6. CONSOLIDAREA ŞI DEZVOLTAREA SECTORULUI NEGUVERNAMENTAL

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 6.1. Asigurarea unui mediu social și intercultural, coeziv și dinamic, favorabil incluziunii și progresului					
6.1.1. Campanii de sensibilizare a populației cu mesaj anti-discriminator	2021-2025	40,0	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	Bugetul municipal/ Surse externe	• Nr. campaniilor realizate • Nr. materialelor elaborate/distribuite • Categoria beneficiarilor implicați
6.1.2. Stabilirea parteneriatelor durabile cu organizațiile societății civile	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	Bugetul municipal/ Surse externe	• Nr. acordurilor/memorandumurilor semnate • Acțiuni realizate în comun
6.1.3. Inițierea proiectelor comune APL-ONG-AE	2021-2022	-	Primăria mun. Bălți, ONG-uri	-	• Nr. proiecte realizate
6.1.4. Participarea ONG-urilor din municipiu la programe de instruire cu tema: "Advocacy pentru organizații neguvernamentale"	2021-2025	-	Manageri ONG-uri	-	• Nr. beneficiari
OS 6.2. Dezvoltarea culturii civice și a interacțiunii cu publicul					

6.2.1. Îmbunătățirea paginii web oficiale a primăriei prin achiziționare/mentenanță de domen, server etc.	2021-2025	100,0	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	Bugetul municipal/ Surse externe	• Pagină web funcțională; Content stocat și arhivat
6.2.2. Îmbunătățirea comunicării, a schimbului de informații și bune practici dintre direcțiile și serviciile primăriei	2021	-	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	-	• Regulament elaborat de comunicare internă și externă
6.2.3. Optimizarea mecanismului de recepționare prin intermediul paginii-web oficiale și a rețelelor oficiale în Internet ale primăriei a interpelărilor, plângerilor, propunerilor de la public, de transmitere a acestora către conducerea primăriei și de oferire a răpunsurilor către solicitanți	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	-	• Mecanism funcțional; • Nr. interpelărilor, plângerilor, propunerilor primite/înregistrate; • Nr. de răspunsuri/informații oferite solicitanților
6.2.4.Implicarea sectorului asociativ în procesul decizional????	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți	-	• Nr. participări
OS 6.3. Promovarea activității de voluntariat și consolidarea politicilor în domeniu					
6.3.1. Elaborarea planurilor anuale de voluntariat în cadrul Primăriei mun. Bălți	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	-	• Planuri elaborate și aprobate
6.3.2. Obținerea statutului de instituție gazdă pentru Primăria mun. Bălți	2021	-	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	-	• Dosar elaborat și depus; • Statut obținut
6.3.3. Implementarea planurilor anuale de voluntariat în cadrul Primăriei mun. Bălți	2021-2025	150,0	Primăria mun. Bălți (Direcția managementul documentelor și relații cu publicul)	Bugetul municipal/ Surse externe	• Rețea de voluntari constituită; • Nr. de anunțuri de recrutare distribuite • Nr. de voluntari recrutați; • Nr. de cereri și contracte de voluntariat semnate
6.3.4. Asigurarea participării voluntarilor din municipiu la instruiri, vizite de studiu naționale și internaționale pentru dezvoltarea voluntariatului	2021-2025	100 000	ONG-uri	Fonduri externe	• Nr. beneficiari • Nr. instruiri organizate • Nr. vizite di studiu efectuate

4. IMPLEMENTAREA ŞI MONITORIZAREA STRATEGIEI

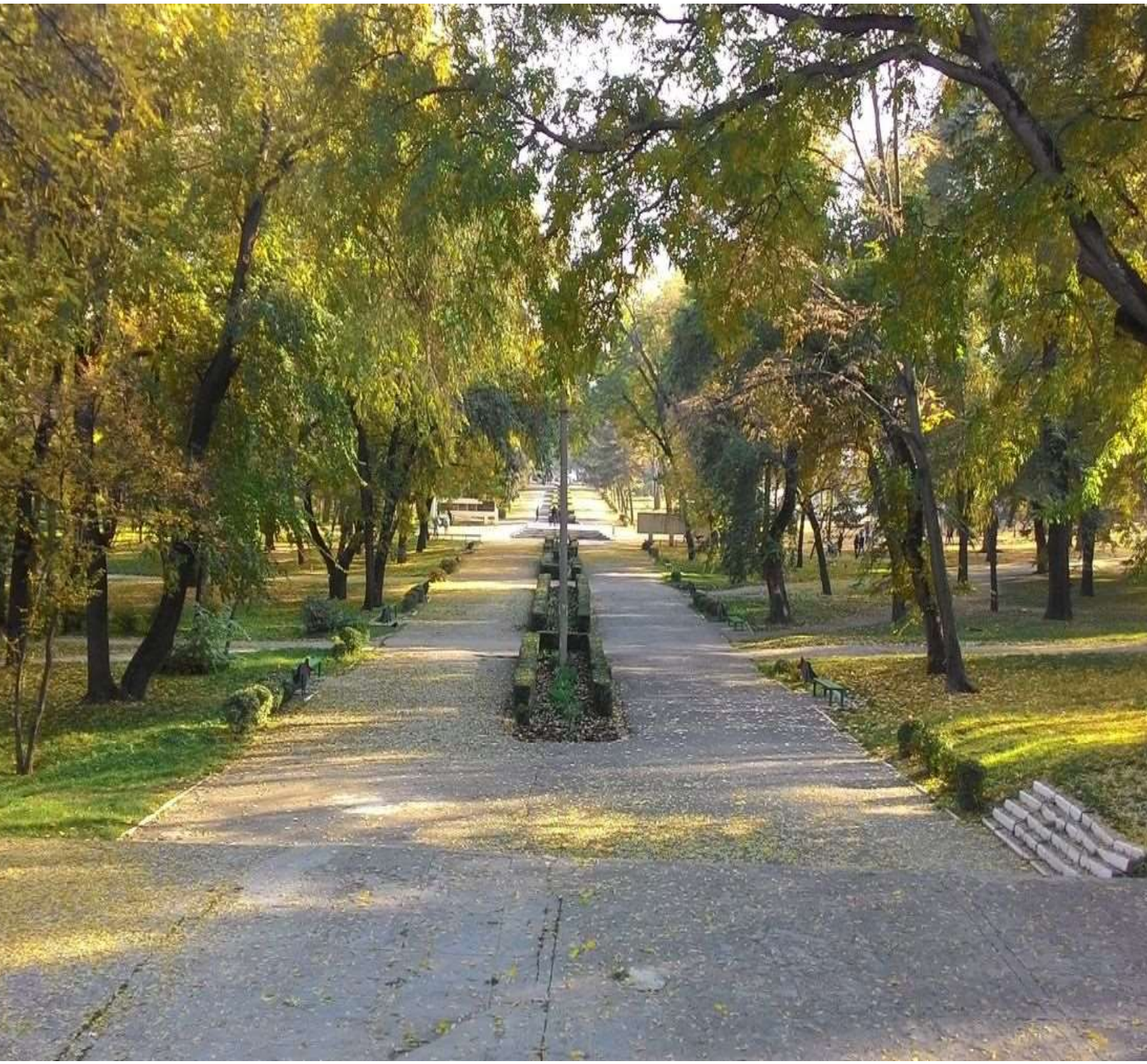

4.1 Planul și cadrul de monitorizare și evaluare

4.1.1 Etape de implementare

Succesul realizării Strategiei de Dezvoltare Social-Economică a municipiului Bălți depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor în procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezența unei coaliții închegate în societate. În procesul realizării Strategiei vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop special, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt:

1. Administrația publică locală (Consiliul Municipal, Primarul)
2. Locuitorii municipiului
3. Societatea civilă
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Guvernul, municipalități înfrățite, organizațiile internaționale).

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Social-Economică a municipiului Bălți poate fi divizată convențional în 3 etape:

1. **Adoptarea SDSE**. În cadrul acestei etape, Strategia de dezvoltare va fi supusă dezbaterilor în cadrul Audierilor publice organizate de către Primărie. După dezbatere și ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Strategia va fi înaintată Consiliului Municipal spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.
2. **Implementarea SDSE** se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.
3. **Monitorizarea SDSE.** În perioada de implementare, responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul Strategic de acțiuni vor fi inițiate măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

4.1.2 Monitorizarea strategiei

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (i) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (ii) raportarea rezultatelor evaluării.

Monitorizarea implementării strategiei se va efectua de **Comisia pentru Implementarea Strategiei** (în continuare CIS). CIS va fi creată prin Decizia Consiliului Municipal cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul local și Primărie, în componența căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltare:

- Consiliul municipal (președinții comisiilor consultative de specialitate sau consilieri locali)
- Reprezentanții Primăriei (Primarul, 2-3 specialiști)
- Comunitatea oamenilor de afaceri
- Instituții publice.

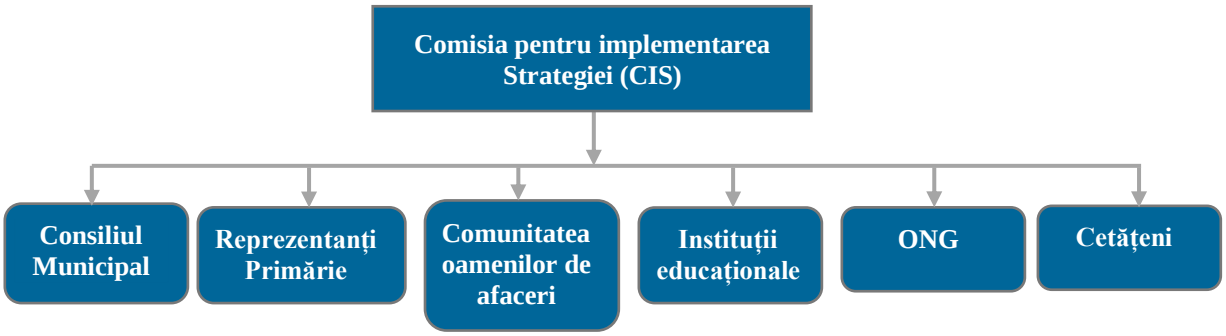

- Organizații non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-lor ce activează în domeniul protecției mediului, social, apărarea drepturilor omului și de tineret, etc.)
- Cetățeni. (grupul va fi reprezentativ și va include tineri, persoane dezavantajate, număr proporțional de femei și bărbați, reprezentanți ai diverse grupuri sociale sau etnice).

Structura cadrului instituțional de monitorizare și implementare a Strategiei de Dezvoltare Social-Economică a municipiului Bălți

Responsabilitățile de bază ale CIS pentru implementarea strategiei constau în:

- Planificarea acțiunilor
- Elaborarea şi promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementare a acțiunilor şi proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Elaborarea rapoartelor şi prezentarea lor către Consiliul Municipal
- Acordarea asistenței tehnice şi consultative în toate domeniile
- Elaborarea şi dezbaterea proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale comunității
- Elaborarea şi inițierea modificărilor în strategie
- Elaborarea studiilor şi proiectelor de dezvoltare, etc.

CIS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată la 6 luni.
Un rol important în procesul de implementare a strategiei îl are Consiliul Municipal, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea şi evaluarea procesului de implementare a Planului de acțiuni.

Competențele Consiliului Municipal se vor axa pe:

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL
- Încurajarea voluntarilor în diverse activități publice
- Stimularea şi coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agenții economici în cea ce privește implementarea, monitorizarea şi evaluarea Planului de acțiuni a Strategiei.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea şi prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor către CIS privind realizarea Planului de acțiuni şi a obiectivelor specifice. Anual CIS va prezenta Consiliului Municipal raportul de evaluare a implementării Strategiei.

Obiect Monitorizare	Elaborator/ Destinatar	Raport	Descriere
Realizarea obiectivelor	CIS şi Consiliul Municipal	Rapoarte semestriale/ anuale	Raport bazat pe analize, sondaje a locuitorilor pentru evaluarea impactului implementării strategiei
Realizarea acțiunilor, proiectelor	Responsabili de implementare	Raport semestrial sau după finisarea activității	Rapoarte prezentate de responsabilii de implementare privind îndeplinirea acțiunilor, proiectelor

Evaluarea implementării Strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de dezvoltare. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se va stabili nivelul şi gradul de implementare a acțiunilor şi atingere a obiectivelor fixate.

Riscuri şi impedimente de implementare

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în Strategia de dezvoltare poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri şi impedimente de implementare. Riscurile şi impedimentele aferente implementării strategiei de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (i) interne şi (ii) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri şi impedimente interne	
Managementul implementării strategiei	• Confruntări de interese privind implementarea strategiei • Prevalarea intereselor personale • Resurse financiare limitate • Lipsa capacității de atragere a investițiilor
Parteneriat	• Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri şi comunitatea • Indiferența şi neimplicarea populației în susținerea activităților • Lipsa de experiență a structurilor societății civile şi neimplicarea lor • Neimplicarea partenerilor internaționali
Dezvoltarea economică	• Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale
Social	• Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale • Pauperizarea continuă a populației • Emigrarea forței de muncă
Mediu	• Populație neconştientizată privind efectele poluării mediului
Riscuri şi impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	• Instabilitatea cursului politic • Contradicția şi instabilitatea legislației în vigoare
Relații parteneri externi	• Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale şi centrale
Starea economiei	• Potențial investițional redus • Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare • Infrastructură de afaceri nedezvoltată • Risc de țară.